

1. Bu testte 40 soru vardır.

2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türkçe Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Bu roman, okuruna ilk bakışta çok keyfi, çok dağınık görünebilir. Yazar ---- yazmış gibi. Oysa bu dağınık görünüşlü malzeme ----bir şekilde toplanmış ve yapısal bir bütün meydana getirecek şekilde örülmüş.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) talep edileni - bilinçli
B) aklına geleni - titiz
C) akışın getirdiğini - ahenkli
D) kendinden bekleneni - tutarlı
E) uygun düşeni - aleni

2. Benim bu konudaki bilgilerim oldukça yalın kat; bir uzmanın sahip olduğu bilgi ve görgü derinliğinden gayet uzak.

Bu cümledeki altı çizili sözü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Kendine yapılan bu haksızlığa oldukça ölçülü bir tavır ve olgunlukla karşılık verdi.
B) Bu şaşaalı davete, gösterişsiz bir kıyafetle katılarak herkese üstü kapalı bir mesaj vermişti.
C) Onun edebî yazıları, sıg konularda üstünkörü yazılmış karalamalar olarak eleştiriliyordu.
D) Evin dekorundaki ayrıntılar, dikkatini toplamasına engel olacak kadar abartılıydı.
E) Eserlerindeki sanatsal derinlik, sergiye gelen herkesi kendine hayran bırakıyordu.

3. Yorgunluk ve uykusuzluktan bitap hâlde göz kapakların kısarak saate baktı. Gün ağarmak üzereydi. Aklındakil dağılır diye korktuğundan olsa gerek radyonun sesini kısıtı. Başka şeyler düşünmeli dedi, kendi kendine. Mesela bu ay; lambayı idareli kullanmalı, yakacaktan da biraz kısmalıydı. Ne yapsa olmuyordu, en sonunda bıraktı kendini. Dünyanın yükünü sırtlanmış omuzlarını biraz kısarak eğreti oturduğu sandalyeden kalkıp pencereye doğru yöneldi.

Bu parçada “kısmak” sözcüğü aşağıdaki anlamlardan hangisine karşılık gelecek şekilde kullanılmamıştır?

- A) Biraz kapamak
B) Azaltmak, alçaltmak
C) Büzmek, daraltmak
D) Yatıştırmak
E) Eksiltmek, sınırlandırmak

4. • arka: Zaman veya düşünce bakımından geçmiş.
• başlamak: Oluşmak, ortaya çıkmak, doğmak.
• dert: Kaygı.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “arka, başlamak, dert” sözcükleri belirtilen anlamlarını karşılayacak şekilde kullanılmıştır?

- A) Uyandığımız an, üçte birini arkada bırakmışızdır başlayan günün ve bundan sonraki derdimiz, önümüzdeki zaman dilimini nasıl geçireceğimizdir.
B) Güne mutlu başlamak ve yeni anılar biriktirmek gibi büyük bir derdi vardı, bu nedenle iyi hissedeceğini düşündüğü anların arkasına düşerdi.
C) Türlü dertlerle uğraştığı hastane günlerinde arkasın desteğini hissettiği ailesini yanına alıp yeni bir haya başlamak için çabalıyordu.
D) Arkası bir türlü gelmeyen çelişkilerle yaşamak istemiyordu, yaz başlarken balkonda misafir ağırlay kâh gülmek kâh dertlerini paylaşmak istiyordu.
E) Evin arkasındaki bahçede kurulan sofrada dertlerde uzak, herkesin mutlu olduğu bir yaşama dair kurula hayaller konuşulmaya başlandı.

TYT/Türkçe

2021 ÇIKMIŞ SORULAR

5. (I) Avustralya'da yaşayan *Tetragonula carbonaria* türü arılar, balı üzüm tanesine benzeyen çanaklarda depoluyor; yavrularını ise sarmal şekilli kuluçka peteklerinde yetiştiriyor. (II) Bir mühendislik harikası olan bu kuluçka petekleri, birbirine bağlı yüzlerce gözden oluşan bir merdiveni andırıyor. (III) Zaman içinde gözlere, dışa ve yukarıya doğru sarmal yapı oluşturacak şekilde yenileri ekleniyor. (IV) Arıların petekleri oluştururken kullandıkları ana malzeme, bitki reçineleri ve bal mumu karışımından oluşuyor. (V) Kraliçe arı gözlere birer yumurta bırakıyor, işçi arılar da hemen gelip bu gözlerin üzerini kapatıyor.

Bu parçada yer alan numaralanmış cümlelerde *Tetragonula carbonaria*lar hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede, yaşadıkları yer ve üretim biçimlerinden söz edilmiştir.
B) II. cümlede, ürettikleri kuluçka peteklerine ilişkin öznel yargı kullanılmıştır.
C) III. cümlede, kuluçka peteklerine nasıl şekil verdiklerinden bahsedilmiştir.
D) IV. cümlede, kuluçka peteklerini hangi maddeden ürettiklerine işaret edilmiştir.
E) V. cümlede, aralarındaki iş bölümünün bal üretimi üzerindeki olumlu etkisine değinilmiştir.

Puan Yayınları | Güç Sende Artık

6. I. Türkiye'de Türkçe müzik daha fazla dinleniyor ve reklam verenler daha çok Türkçe müzik yayını yapan radyoları tercih ediyor.
II. Türkiye'de yayın yapan radyo kanallarının çoğu yerli müzik yayını yaparken yabancı müzik yayını yapan kanal sayısı iki elin parmaklarını geçmiyor.

Numaralanmış I. cümle ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) II. cümlede belirtilen durumun gerekçesini açıklamaktadır.
B) II. cümlede ortaya konulan durumun koşulunu belirtmektedir.
C) II. cümledeki bilgileri farklı örnekler üzerinden değerlendirmektedir.
D) II. cümledeki açıklamayı çürütmek için yeni bir bilgi sunmaktadır.
E) II. cümlede yer alan açıklamayı karşılaştırmalı ele almaktadır.

7. Başarılı olmak için çıktığın yolda bir gözün başkalarının ne yaptığıyla ilgilenirse hedefine ulaşmak için kullanabileceğin tek gözün kalır.

Bu cümlede anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kişilerin kendilerini başkalarıyla kıyaslamaları, kendilerini tanımlarını engeller.
B) Kendi çaba ve çalışmalarına odaklanan kişiler, başarıya daha kolay ulaşır.
C) İnsanlar kendi yeteneklerini keşfettikleri ve geliştirdikleri ölçüde başarılı olur.
D) Başarılı olmak isteyen kişiler başkalarının ne düşündüğünü ön plana koymalıdır.
E) Başkalarından takdir görmek için sergilenen gayretler, gelecek başarıyı geciktirir.

TYT/Türkçe

2021 ÇIKMIŞ SORULAR

8. İşte ben hep böyle garip mahzun,
Bir şey beklermişçesine yaşıyorum.
Bazen öyle günlerim oluyor ki Elâgözlüm,
Ne oldu, nasıl bitti şaşıyorum.
Bazı bilmem, gün nasıl başladığında,
Kayıp kayıp gidiyor dünya bıkkın bakışlarımdan.
Yaşıyorum, yaşıyorum da bitmiyor,
Bir tutam sakız oluyor ağızımda zaman.
- Bu dizelerde aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?**

- A) Ünsüz yumuşaması B) Ünlü düşmesi
C) Ünsüz düşmesi D) Ünsüz benzeşmesi
E) Ünlü daralması

9. İnsan; daha güçlü canlılara karşı tek başına kendini koruyamaz, tek başına ihtiyaçlarını karşılayamaz do-
layısıyla bir arada yaşamak tabii ve zaruridir.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Niteleme sıfatını niteleyen zarf
B) Yönelme durumuyla kullanılan edat
C) Yeterlilik bildiren olumsuz fiil
D) Üçüncü çoğul iyelik eki almış isim
E) Belirtme durumu eki almış zamir

10. (I) Süper kahramanların çizgi romanlarda güçlerine kavuşmaları, genellikle belli başlı şekillerde olmak-
tadır. (II) Bilinmeyen bir dünyadan ya da doğrudan
uzaydan gelen insanüstü güçlere sahip süper kahra-
manlar, en yaygın bilinen örneklerdendir. (III) İkinci
sıradakiler radyoaktif etki sonucu güçlerine kavuşan
süper kahramanlardır. (IV) Radyoaktif bir hayvan ta-
rafından ısırılan karakter, bir süper kahramana dönü-
şüp onu ısırın hayvanın özelliklerine sahip olur. (V)
Başvurulan yöntemlerden bir diğeri de deney kaza-
ları sonucu ortaya çıkan kahramanlardır.

**Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağı-
dakilerden hangisi yanlıştır?**

- A) I. cümle öznesi, belirtili isim tamlamasıdır.
B) II. cümle öznesi, sıfat tamlamasıdır.
C) III. cümle yüklemi, sıfat tamlamasıdır.
D) IV. cümle öznesi, belirtisiz isim tamlamasıdır.
E) V. cümle yüklemi, sıfat tamlamasıdır.

11. (I) Halil İnalçık'ı diğer tarihçilerden ayıran önemli hu-
suslardan biri, araştırmalarında tarih dışındaki beşerî
bilimlerden de yararlanmasıydı. (II) Edebiyat, hukuk,
sosyoloji, sosyal antropoloji, iktisat, İslamiyet ve si-
yaset bilimi; onun araştırmalarındaki temel alanlar-
dandı. (III) İnalçık, hukuk ve sosyolojiyle çok genç
yaşlarda tanıştı. (IV) Ankara Üniversitesi Dil ve Ta-
rih-Coğrafya Fakültesi bünyesinde yapılan sınavı ka-
zanarak bu kurumun öğrencisi oldu. (V) Daha sonra
Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ne de kayıt yap-
tırarak eğitim hayatı yoğun bir tempoda devam etti.

**Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde
bir noktalama yanlışı yapılmıştır?**

- A) I B) II C) III D) IV E) V

TYT/Türkçe

2021 ÇIKMIŞ SORULAR

12. Dünya'nın merkezine ulaşmak için binlerce kilometre içeri doğru yol almak gerekir. Merkeze doğru ilerlerken sıcaklık dayanamayacağımız kadar, yaklaşık altı bin derece, yükselir. Bu sebeple Dünya'nın merkezine gidip, orada araştırmalar yapıp dönmemiz kesinlikle mümkün değildir. Hatta bir makine, bir robot göndermemiz bile imkânsızdır. Çünkü göndereceğimiz robot basınç sebebiyle parçalanır, sıcaklıktan dolayı yanar.

Bu parçada virgölün aşağıdaki işlevlerinden hangisinin kullanımı yoktur?

- A) Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime gruplarının arasına konur.
B) Cümle içindeki ara sözleri ayırmak için ara sözlerin başına ve sonuna konur.
C) Metin içinde art arda gelen zarf-fiil eki almış kelimelerden sonra konur.
D) Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş olan özneyi belirtmek için konur.
E) Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.

13. Tramvay, Galata Köprüsü üzerinden tarihî yarımada-

I

geçerek Sultanahmet'e vardığında sırasıyla iki farklı şehrin çehresine şahit olan yolcu, burada bir müddet beklemek zorunda kalacak. Roma hipodromu olan

II

At Meydanı çevresindeki yapıların ısıltısı karşısında

III

büyülenecek; üç devrin mabedi bin beş yüz yıllık Ayasofya Camisi, etrafı süsleyen Alman çeşmesi gibi

IV

V

anıtlar geçidinin ortasında başı dönecektir.

Bu parçada numaralanmış sözlerin hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

14. Aşağıdaki cümlelerde yer alan birleşik sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) Gezdiğimiz yerlerdeki nesnelerin üzerine, onların hakettiği heyecanı duymamızı sağlayacak sorular iliştilmemiştir.
B) Bütün bu güzellikler, onları göreceğim için kendimi ayrıcalıklı addetmeme rağmen bende kayıtsızlık uyandırıyor.
C) Nehri ve vadiyi seyreden iki kişi o anda yalnızca doğayla değil, birbirleriyle kurdukları dostluğu da dönüştürmekteydi.
D) Bize hükmeden mutluluk arayışı ise bu arayışın dinamiklerini açığa çıkaran etkinliklerden biri seyahatlerimizdir.
E) Merak bazen uzun mesafeleri birleştiren küçük halkaların oluşturduğu, insanı cezbeden bir zincir gibidir.

15. (I) Uygar kayıtsızlık, kişinin diğeriyle göz göze gelmekten kaçınması veya onu hiç fark etmemiş gibi davranmasıdır. (II) Kişi; bakmadığı, iştmediği ve hepsinden önce çevredekilerin yaptıklarıyla ilgilenmediği havasını verecek bir tavır takınır. (III) Gözlemlemekten kendini alıkoyamayan bakışların karşılaşması ise iletişim kurmaya davettir, insanların gözünde görünmez kalma kararlılığından feragat etmeyi gerektirir. (IV) Çoğu zaman kalabalık olan sokaklarda sırf bir yerden başka bir yere gitmek bile her şeye dikkatle bakmayı, gözlemlemeyi gerektirir. (V) Bu nedenle göz teması kurulan insanları rahatsız ve tedirgin etmeden gözlemlemek gerekir, uygar kayıtsızlığın özü de budur.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

TYT/Türkçe

2021 ÇIKMIŞ SORULAR

16. (I) Fotoğraf makinesi 1839'da Fox Talbot tarafından icat edildi. (II) Başlangıçta seçkinlerin kullanımına açık olan cihaz; 30 yıl gibi kısa bir süre sonra polis dosya kayıtları, savaş muhabirliği, aile albümleri ve kartpostallar için kullanılmaya başlandı. (III) Kullanım alanı hızla artan fotoğraf makinesinin halk için ucuz maliyetli üretilen ilk örneği, pazara 1888'de sürüldü. (IV) Kullanım olanaklarının böylesine artması, fotoğraf makinesinin toplumu çok derinden ve can alıcı bir biçimde etkileyeceğinin göstergesiydi. (V) Fotoğrafın, görünümlere gönderme yapmada en baskın ve en doğal yol olması, sanayileşmenin sonuçlarının alınmaya başlandığı dönemde gerçekleşti. (VI) Fotoğraf, her şeyi yakından gören tanık olarak dünyanın yerine o zaman geçti.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

17. Richard Strauss, bugünün orkestra repertuvarının demirbaşları arasında sayılan bir dizi senfonik şiirle ve opera alanındaki kalıcı eserle tanınan en önemli bestecilerdendir. Özellikle Salome adlı operası sansasyon yaratmış, sayısı yüz elliye aşan lietleri ile bir şarkı ustası olarak müzik tarihindeki özgün yerini almıştır. Günümüz operaları hâlen onun zengin sahne çalışmalarından yararlanır. Gerek lietlerinde gerek görkemli orkestral eserlerinde lirik gücünü kuvvetle hissettiren Strauss, bugün de dünyanın önde gelen solistlerini mıknaş gibi kendine çekmektedir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Benzetme B) Öznellik
C) Tartışma D) Örneklem
E) Karşılaştırma

18. İlk Çağ'dan beri bilimi, bilimsel bilgiyi tek ve hakiki bilgi kaynağı olarak görenlerin yanı sıra bilimden kuşku duyma, onu özellikle yaşam pratiği açısından değersiz hatta zararlı sayma eğilimi de var olmuştur. ----. Yakın zamanlar göz önüne alındığında bunların genelde modern bilim ve teknolojinin neden olduğu çevre kirliliği, işsizlik gibi etkenlerle ortaya çıkan hoşnutsuzluklardan, kimi kültür ve uygarlıkların alternatif bilim anlayışından ve nihayet eleştirel teoriden kaynaklandığı söylenebilir.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Her ne kadar bilimsel bilgiyi üreten, insanın kendisi de olsa o, üreticisinden bağımsız bir niteliğe sahiptir
B) Bilime karşı takınılan bu tavır boşuna değildir, arkasında toplum ve şartlara göre farklılaşan nedenler bulunmaktadır
C) Dikkatli bakıldığında burada birbirinden ayrı iki düşünce tarzının birleştiği ortak bir nokta görülebilmektedir
D) Bunun için gerçek bilimle sözde bilimi birbirinden ayırmak; bilimsel yöntem ve bilginin kullanımına bağlıdır
E) Bilim felsefecileri bu noktada, bilimin yerini ve bilim ile insan ilişkisi içindeki işlevini doğru belirlemek zorundadır

TYT/Türkçe

2021 ÇIKMIŞ SORULAR

19. Tiyatro ve sinemada, izleyicinin bütün dikkatinin sahneye ve perdeye yönelmesini sağlayacak bir yerleşim ve ışık düzeni vardır. Dikkatin dağılmaması için, geç gelenler salona alınmaz. Buna rağmen, en iyi koşullarda bile, bir filmin ancak %60'ının görülebildiği, %40 ayrıntının dikkatten kaçtığı saptanmıştır. Bu oranın, radyo ve televizyon yayınlarında daha da düştüğü kabul edilebilir. Çünkü radyo ve televizyon, genel olarak, günlük hayatın akışı içinde takip edildiği için kişi yayından zaman zaman kopar. ---- .

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Yetişkinlerin düz bir konuşmayı dikkatle dinleme süresinin, genel olarak radyoda beş dakika, televizyonda on dakika olduğu saptanmıştır
- B) Ancak bunda senaryonun özgün veya çeviri olmasının yanında ses ve görüntü efektlerinin de etkisi vardır
- C) Radyo ve televizyon dizilerinde bir sinema tekniği olan geriye dönüşlerle ayrıntıların pekiştirilmesindeki ana neden budur
- D) Uzun süreli bir programı, oyunu veya filmi dikkatle izleme süresi yaş ve ilgiyle ilişkilendirilebilir
- E) Kimi zaman çizgi filmler ve radyo oyunları gibi çocuklar için hazırlanmış programları yetişkinler de aynı ilgi ve dikkatle izleyebilir

20. Eleştirel düşüncenin bireyde oluşma ve gelişme aşamaları vardır. Sanatçının doğayı yansıtmayı, ideal güzellik anlayışını benimsemesi gibi sanat hakkındaki genel kabuller, eleştirel bakış için olgunluğa ulaşmada önemli bir basamaktır. Eleştirel düşüncenin ilk aşamalarını oluşturan bu yargıların ötesine geçemeyenler, çoğu zaman büyük sanatçıları ne beğenir ne de onların derinliklerine nüfuz edebilir.

Bu sözler aşağıdaki soruların hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

- A) Sanata yönelik farklı bakış açıları, eleştirel düşünmenin gelişmesine nasıl bir katkı sağlıyor?
- B) Eleştirel bakışın oluşması için hangi yeterliklere sahip olunması gerekiyor?
- C) Eleştirel düşüncenin oluşmasında ilk aşamadan sonra kişi hangi değerleri benimsiyor?
- D) Bazı eleştirmenler önemli sanatçıların eserlerini anlamakta neden zorlanıyor?
- E) Sanat eserlerinin kalıcı hâle gelmesinde eleştirmenler nasıl bir rol oynuyor?

TYT/Türkçe

2021 ÇIKMIŞ SORULAR

21. Besin neofobisi -yeni besinleri denemeye karşı duyulan isteksizlik ve korku- hakkında yapılan bir araştırmada yaşları 4 ila 7 arasında değişen ikizlerin %72'sinin yeni besinleri denemekle ilgili isteksizliğinin genlerinden kaynaklandığı tespit edildi. Bu konuda yapılan önceki çalışmalarda da çocukların %78'inin, yetişkinlerin ise %69'unun genlerinin etkisiyle yeni besin denemekten kaçındığı görüldü. Araştırmaya katılan çocukların çevresel etkenler bağlamında yeni besinlere duydukları korkuyu azaltabilecekleri belirlendi. Bu konuda yetişkinlerin çocuklara örnek olması gerektiğini belirten uzmanlar; ebeveynlere evde yeni besinler denemeyi ve çocuklara farklı besin seçenekleri sunmayı öneriyor.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşılabılır?

- A) Ebeveynlerinin yeterli besin çeşitliliği sağladığı ve örnek olduğu çocuklar, yeni besinleri deneme eğilimindedir.
- B) Yeni besinleri denemeyi reddeden çocukların tutumunu uygun çevresel koşulları sağlayarak değiştirmek mümkündür.
- C) Çocukluk çağında başlayan yeni besinleri denemeyi reddetme, hayat kalitesini düşüren bir davranış bozukluğudur.
- D) Yeni besinleri denemeyi reddetmeye yönelik çalışmalar, genetiğin etkisinin yaş ilerledikçe azaldığını göstermektedir.
- E) Yeni besin denemeye yönelik ilgiyi artırmak isteyen ebeveynin, çocuğun kişilik özelliklerini dikkate alması gerekir.

22. Bir yayınevi tarafından yayımlanan kitap dizisinde, metinlerin kitap hâline dönüştürülmesine okurların da katılması istenir. Bu dizideki kitapların ön kapakları, okurlar tarafından tasarlanması için boş bırakılarak satışa sunulur. Kitap ile okur arasında kurulan bu yeni etkileşim alanı hızla kabul görmüş olacak ki okurlar tarafından yayınevine yüzlerce kapak tasarımı iletilir. Gönderilen kapak tasarımlarının seçilmiş örnekleri, yayınevinin İnternet sitesinde sergilenir. Böylece okurlar, eserlere kattıkları yorumu diğer okurlarla paylaşma fırsatı yakalar.

Bu parçada söz edilen yayınevi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Okurların kendi arasında etkileşimde bulunmalarına ortam sağladığına
- B) Kitap üretim sürecine okuru dâhil eden bir uygulama gerçekleştirdiğine
- C) Başlatmış olduğu uygulamanın okurlar tarafından ilgiyle karşılandığına
- D) Okurların ortaya koyduğu fikirleri dikkate alıp değerlendirdiğine
- E) Kullandığı yöntemin okur sayısını artırmada etkili sonuçlar verdiğine

23. Çoğu zaman, edebiyat yapıtlarındaki bireyselliğin yazardan kaynaklanan, yazarın bireyselliğinden yansıyan bir nitelik olduğunu öne sürenlere rastlarız. Öylesine köklü bir inanıştır ki bu, kesin doğruymuş gibi benimsenir. Derler ki edebiyat yapıtı, bir birey olan yazarın damgasını taşıdığı için bireyseldir; yazar biricik olduğu için yapıtı da biriciktir. İlk anda doğruymuş gibi görünen bu yargının, kesin olmak şöyle dursun, birçok edebiyat yapıtı için düpedüz yanlış olduğunu söyleyeceğim. Edebiyatta yapıtın bireyselliği ve biricikliği, yazarın bireyselliğine geri götürülebilen bir özellik değildir. Tersini savunmak, anonim halk edebiyatı ürünlerinin, ortaklaşa hazırlanmış yapıtların biricik olmadığı gülünçlüğüne düşmektir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada savunulanları destekler niteliktedir?

- A) Unutulmaması gereken bir şey var ki bireysellik, özerklikle bağlantılı olmasının yanında görece bir kavramdır.
- B) Sanatçının kendi yaratıcılığıyla şekillendirdiği sözcüklerden oluşmuş bir yapıt, topluma mal edilemez.
- C) Tarihsel, toplumsal ve dilsel açıklamalar edebî bir yapıt ortaya koyan kişinin biricikliğini zedelemeyiz.
- D) İster kimliği belli bir kişi isterse pek çok kişi tarafından üretilmiş olsun, biriciklik ancak yapıtın kendisindedir.
- E) Biricikliğin ne anlama geldiğini öğrenmek için bireysel yapıtlarla anonim yapıtları karşılaştırmak gerekir.

24. Tüm zamanların en iyi bilim kurgu kitaplarından biri olarak kabul edilen ve başka dillerin yanı sıra Türkçeye de aktarılan Zaman Yolculuğu adlı roman, geçmişe yolculuk yapan bir zaman makinesine odaklanıyor. Eser; bir hayalin edebiyattan fiziğe, sinemadan gündelik hayatımıza uzanan olgunlaşma yolculuğunun öyküsünü anlatıyor. Ayrıca zamanın anlamına, bilince, belleğe, yaşama ve ölüme dair yepyeni bir dil yaratıyor.

Bu parçadan hareketle Zaman Yolculuğu romanı ile ilgili aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

- A) Konusunu yansıtan bir isim taşıdığına
- B) Farklı dillerde çevirisinin bulunduğu
- C) Kapsamlı bir içeriğe sahip olduğuna
- D) Kendi türü içinde önemli bir yer edindiğine
- E) Anlatımında nesnelliği ön planda tuttuğuna

25. “Mini beyin” olarak adlandırılan bir proje kapsamında pek çok ülkede farklı laboratuvarlarda tasarlanan insan beyinleri inceleniyor. Beyin organoidleri olarak adlandırılan bu yapılar, insan beyninin boyutlarından oldukça farklı. Kalem ucundaki silgi büyüklüğünde olan mini beyinler, kan damarları gibi kilit yapılar içermediği için büyüyemiyor. Araştırmacılar bu organoidlerin beyin gelişimi ve kusurlarıyla ilgili en karanlık sırları bile su yüzüne çıkarabileceğine inanıyor. Bu mini beyinler, sebebi bulunamayan çeşitli hastalıklara tedavi yöntemleri geliştirmek adına umut vadediyor.

Bu parçada “mini beyin” ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Hakkındaki çalışmaların nerelerde sürdürüldüğüne
- B) İnsan beyninden hangi özellikleriyle ayrıldığına
- C) Boyutunun aynı kalma gerekçesinin ne olduğuna
- D) Araştırma sonuçlarının nasıl fayda sağlayabileceğine
- E) Yapılan araştırmanın ne kadar süredir devam ettiğine

TYT/Türkçe

2021 ÇIKMIŞ SORULAR

26. “İnsan kalbi, başkalarının duygularına ancak kendi tecrübeleri nispetinde açıktır.” der yazar. Peki, insan kendi tecrübelerine yani onlardan bir şeyler öğrenmeye ne kadar açıktır? Kendinin farkında olduğu, kendisi üzerine düşünmeye katlandığı kadar...

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadaki düşüncüyü destekler niteliktedir?

- A) İnsanı anlamak; kendini tanımak, duyumsamak ve yorumlamaktan geçer.
- B) İnsan toplumla etkileşim kurduğu ölçüde kendine yönelik farkındalık geliştirir.
- C) Tecrübeleriyle arasına mesafe koyan insan, yeni deneyimlere açık olur.
- D) İnsanın başkalarıyla özdeşim kurması, aynı deneyime ortak olmasına bağlıdır.
- E) Topluma duyarlı insan, başkalarının düşüncelerine göre davranmaya meyillidir.

27. Orhan Veli'nin “Kitabe-i Seng-i Mezar”ını sevmemiz, onun, Süleyman Efendi'de, gelmiş geçmiş sayısız silik insanı, basit fakat ezeli dertleri içinde duymuş olmasındandır. Şiir, ister Sultan Süleyman'a ister Süleyman Efendi'ye yazılmış olsun sanat bakımından birdir. Şiirde asıl olan, şairin duyusunun başka türlü söylenmesine imkân olmayacak tarzda kelimelerle kurulması ve benzersiz bir şiir iklimi yaratmasıdır.

Bu parçada şiirle ilgili anlatılmak istenen aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Kendinden önceki fikirlerin üzerine inşa edilebildiği ölçüde beğeni kazanır.
- B) İnsanların paylaştığı olduğu duygu ve düşünceleri evrensel bir dille yansıtır.
- C) Toplumun farklı kesimlerinin hislerini duyurabildiği takdirde geleceğe seslenir.
- D) Konu ve üslup açısından yakaladığı başarı ölçüsünde şairini ölümsüz kılar.
- E) İçerikten ziyade barındırdığı yeni ifade biçimiyle bir özgünlük kazanır.

28. Ahmet Hamdi Tanpınar, Beş Şehir adlı eserine yeni bir şehir eklese bu kuşkusuz Paris olurdu. Tanpınar; Yahya Kemal'den, Proust'tan okuduğu bu şehre ancak İkinci Dünya Savaşı sonrasında gidebildi. Yazar için gecikmiş bu ziyaret, hayalindeki Paris ile karşılaştığı şehir arasında çatışmalara neden oldu. Tanpınar için düş kırıklıklarıyla dolu bu seyahatin izlerine, bazı deneme ve mektuplarında rastlanır. Yazarın İstanbul'u, kişisel tarihine dönerek arşınlamasına benzer biçimde Paris'i de kendi soyut tasarımlarındaki hâliyle görmeye çalıştığı ama gerçekte gördükleri karşısında şehre dair bu zihinsel kabulleri terk ederek yepyeni bir çatı, daha derin bir temel arayışına girdiği anlaşılıyor.

Bu parçadan hareketle Ahmet Hamdi Tanpınar ile ilgili aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

- A) Hayalindeki Paris'i, başkalarının anıları ile edebî eserlerinden hareketle biçimlendirdiği
- B) İstanbul'u, edebiyatla iç içe oluşan hayallerden çok somut deneyimleriyle yorumladığı
- C) Paris'e dair izlenimlerinin zaman zaman çeşitli türlerdeki eserlerinde yer aldığı
- D) İstanbul ve Paris'in, edebî yaşamında belirli bir yer edinen şehirler arasında olduğu
- E) Paris değerlendirmelerinde başlangıçtaki beklentilerin zamanla değişim gösterdiği

TYT/Türkçe

2021 ÇIKMIŞ SORULAR

29. Neil Postman, Televizyon: Öldüren Eğlence adlı kitabında televizyonun eğlenceyi amaç edinmesini eleştirir ve bu eleştirisini temellendirmek adına o ünlü “Biçim, içeriği dışlar.” ifadesini kullanır. Postman’a göre televizyon, sürekli eğlenen bir toplum inşa eder ve toplum içerisinde sorun olabilecek her şeyi eğlenceye indirger. Böylelikle televizyon, karşısında kendimizi ölesiye eğlendirmek dışında bir şey yapmadığımız bir kutuya dönüşür.

Bu parçaya göre Neil Postman’ın televizyona yönelik eleştirisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toplumsal değerlerin reddedilmesine yönelik içerikler üretmesi
- B) Bireylerin kendisi ve dış dünya arasında ayrım yapmasını engellemesi
- C) İçerikte ele alınan konuları, bireyleri eğlendirme amacı güderek sunması
- D) Toplumda huzuru sağlamak için bireyleri eğlendirmeyi amaç edinmesi
- E) Toplumu yansıtmayan içeriklerinin bireyi kendine yabancılaştırması

30. Aşağıdaki parçalardan hangisi “İyi bir yazar şüphesiz, insan psikolojisini çok iyi bilmeli, karakterlerini önce kendisi anlamalıdır.” düşüncesine uzak düşmektedir?

- A) Ed Catmull’un Yaratıcılık’ına biyografimsi denmesinin sebebi, kendi çocukluğunu anlatıyor gibi görünse de aslında herkesin çocukluğundan bahsetmesidir. Karakterlerini o kadar içten tanıtıyor ki onlarla bir arada yaşıyor gibi hissediyoruz.
- B) Şanzelize Düğün Salonu adlı eserinde Tarık Tufan, bir karakterine isim vermeyerek onun hayatındaki bocalamalara dikkat çekmek istiyor. Okurlardan kendi içsel dünyalarına göre karaktere isim koymalarını bekliyor.
- C) Olasılıksız ve Empati’nin yazarı Fawer, son kitabıyla da başarıyı yakalamış görünüyor. Kahramanının zihnini ve duygularını ters yüz ederek çıktığı maceranın masalsı bir zeminden yükselmesi ağızda güzel bir tat bırakıyor.
- D) Nobel ödüllü yazar Saramago’nun eseri Körlük, umutsuz ama insana cesaret aşılayan romanlardan biri. Kitabın başarısı, bir döneme bağlı kalmadan insanı hem tarihsel derinlikte hem de kendi psikolojisinin diplerine inerek analiz etmesinde yatıyor.
- E) Nahid Sıtkı Örik’in Kıskanmak’la yakaladığı başarı, insan ruhunun derinliklerinde gördüklerini gün yüzüne çıkarabilmesinde yatar. Çünkü yazar, kahramanını önce bağrına basmış, ondan sonra okurun karşısına çıkarmıştır.

31. Çocuk genellikle yaptığı işin engellenmesi veya sevdiği oyuncağın elinden alınması gibi somut, yetişkin ise daha çok toplumsal veya mesleki haksızlıklar gibi soyut nedenlerle öfkelenir. Çocukla yetişkin arasında bulunan ergen için hem somut hem soyut her türlü kıskırtma öfkeye yol açabilir. Öfkenin dış görünümü çocuksu (bağırma, ayaklarını yere vurma, şiddetli ağlama) ve yetişkince (kaba sözler, ince alaylar) olabilir. Ergenlerin zekâ düzeyi ile heyecanı ifade biçimleri üzerine yapılan bir araştırmada doğrudan doğruya öfkeye yol açan nedene karşı tepki göstermenin zekâ göstergesi olduğu bulunmuştur. Görece düşük zekâya sahip olanlar, öfkeyi sorumlu olmayan dış etkenlere aktarma eğilimindedir. Öfkeden doğan engellenme tepkisinin konuyla ilgisiz kişilere yansıtılması ergenlikte sürüyorsa belirli bir zihinsel olgunlaşma gecikmesi akla gelir.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşılamaz?

- A) Ergenin zekâ seviyesi arttıkça öfke duygusunun dışa vurumunda azalma gözlemlenir.
- B) Ergenlikte öfke duygusunun ifadesi, konuşma veya beden aracılığıyla gerçekleşebilir.
- C) Engellenme tepkisini sorumlu olmayan kişilere yöneltme, çocuklardan beklenen bir harekettir.
- D) Ergenler çocukluk ruh hâlini tamamen bırakmamış olsa da belirli bir olgunluğa sahiptir.
- E) Ergenlik, çocukluğun ve yetişkinliğin öfke nedenlerinin bir arada bulunduğu bir dönemdir.

32. Aşağıdaki parçalardan hangisi “Bir insan, doğuştan yeteneği düşük olduğu bir alanda başarılı olabilir mi?” sorusuna cevap vermektedir?

- A) Zekâ, sahibini şımartan hoş bir aroma gibidir. Zekâsına güvenerek çalışmaya gerek duymadan ömrünü geçiren insanlar tanıyorum. Bu kişiler, kalıtsal özellikleri sayesinde bir alanda başarılı olmakla yetinirken çok daha başarılı olabilecekleri alanları gözden geçiriyor.
- B) Beynin kendini değiştirebilmesiyle ilgili çalışmalar, onun bir alana yoğunlaştığında başarılı olmasını sağlayan beceriler kazanabildiğini gösteriyor. Sporcuların zamanla kaslarını güçlendirmesi gibi beyin de yeni nöral bağlantılar kurarak kendini geliştirebiliyor.
- C) Zekâ testleri aklın sihirli bir göstergesi olmaktan ziyade belli bir tür testi çözme becerisini ölçen araçlardır. Testte başarılı olan kişilerin yeteneklerinin yüksek olduğu değil, sorulara cevap verme konusunda diğerlerinden daha iyi eğitim aldığı söylenebilir.
- D) Bireysel farklılıklar üzerine yapılan çalışmalar, daha önce göz önüne alınmamış olguların araştırılmasına öncülük ediyor. Hepimizin günlük hayatta “Babası ve annesi yetenekli, elbette yetenekli olacak çocuk!” demesi, bu araştırmalarla bilimsel olarak kanıtlanıyor.
- E) Herkes kendi belleğini geliştirmeyi öğrenebilir ama her şeyi hatırlar diye bir kural yok. İnsan beyni kendinden beklenen davranışları yerine getirmeye odaklanır ama tersi de olabilir. Örneğin hatırlamak istediği bir olayı unuturken unutmak istediklerini hatırlayabilir

TYT/Türkçe

2021 ÇIKMIŞ SORULAR

33. Gazeteci: Denizin renginin mavi olduğunu söyleyen genç dostunuza niçin şiir yazmayı bırakmasını salık verdiniz?

Şair: Deniz mavi olduğu için.

Gazeteci: Aynı sözleri söyleyen bir ressam olsaydı yanıtınız yine aynı mı olacaktı?

Şair: Bir ressama denizin rengini sormazdım ki. Olsa olsa dalgaların sesini betimlemesini isterdim ondan.

Aşağıdaki yargılardan hangisinin bu diyalogdaki şairin sanat anlayışıyla örtüştüğü söylenebilir?

- A) Bir eserin sanatsal bir nitelik taşıdığını anlamanın en kolay yolu, onun gerçekliği olduğu gibi yansıtabilmesinden geçer.
- B) Bence sanatın amacı, sözcükler veya görsel tablolar aracılığıyla karşısındaki kişiyi duygusal bir ruh hâline taşıyabilmektir.
- C) Sanatın işlevinin, ele aldığı gerçekliği bir başka düzleme taşıyarak onu dönüştürebilmesinde saklı olduğunu düşünüyorum.
- D) Sanatın; işlediği herhangi bir gerçeklik veya nesneyi, onları kuşatan sınırlar içinde resmedebildiği ölçüde başarılı olacağına inanıyorum.
- E) Şiir, resim veya sanatın diğer alanları, insani gerçeklik karşısında bir ayna olmayı başarabilirse asıl hedefine ulaşmış sayılır.

34. Sanatın önemli bir dalı olan sinema, kitle iletişim aracı olarak kültürün gelişmesine katkıda bulunurken insanları bilgilendirir, eğlendirir ve onların bakış açılarını geliştirir. Sinema; kendisinden önce var olan edebiyat, resim, müzik, tiyatro, heykel, dans gibi sanat dallarının hepsiyle iç içedir. Ancak sinema, en güçlü bağını edebiyatla kurar ve ortaya çıktığı andan beri edebiyattan beslenir.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisi söylenebilir?

- A) Sinema, insanı eğlendirmede diğer sanat dallarından daha başarılı olmuştur.
- B) Edebiyat, sinemaya diğer sanat dallarından daha fazla katkıda bulunmuştur.
- C) Bireylerin bilgi edinmesinde sinema ve edebiyat temel iletişim aracı olmuştur.
- D) Resim, heykel, tiyatro, dans gibi sanat dalları sinemanın temelini oluşturmuştur.
- E) Edebî eser uyarlamaları, sinema kültürünün yaygınlaşmasını sağlamıştır.

TYT/Türkçe

2021 ÇIKMIŞ SORULAR

35-36. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bencilik sanıldığı gibi aksine kişinin dilediği gibi yaşamaması değil, başkalarından kendi istediği gibi yaşamalarını talep etmektir. Bencil insanlar, bıkmadan usanmadan kendi yaşam alanı içinde mutlak bir tip monotonluğu yaratmayı hedefler. Onlar aslında sürekli kendi doğruları, kabulleriyle kendileri için makul olan çıkarımlarla inşa ettikleri bir zindanda yaşarlar ve sizi de bir şekilde orada yaşamaya mecbur bırakmak isterler. Üstelik buna direnç gösterenleri yargılar, ötekileştirir ve onlara karşı olumsuz tutum geliştirirler. Daha da önemlisi bencil insanlar var olabilmek ve benliklerini tamamlamak için diğer insanların benliklerini tüketmeyi maharet sayarlar. Bu yüzden bencilliğin en önemli aracı sürekli başka insanların hayatlarına ilişmek, her fırsatta onlara müdahale etmektir; doğrusu senin bildiğin gibi değil, benim istediğim gibi olmalı diyebilmek için.

35. Bu parçada “zindanda yaşamak” sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kendi iç dünyasının sınırlarının farkında olmak
- B) İnsanların kişisel alanlarını önemsemeden yaşamak
- C) Kendini var ettiği dar alanda yaptırımlar uygulamak
- D) Aşına veya yatkın olduğu sınırlar içinde kalmak
- E) Kendine sunulan zorunlu alanda hayatını sürdürmek

36. Bu parçadan hareketle bencil insanlarla ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşılabılır?

- A) İlişkilerinde diğer insanları gerçek kimliklerinden uzaklaştırarak onların kendilerine yaklaşmasını sağlarlar.
- B) Tüm insanların aslında özünde bencil olduğu ve değişime direnç gösterebileceği fikrini savunurlar.
- C) Kendi çıkarlarını gerçekleştirmeye odaklandıklarından toplumun beklentilerini karşılamakta zorlanırlar.
- D) Hayata kendi pencerelerinden baktıklarından başkalarının dünyasında olup bitenleri fark etmezler.
- E) Mutlak doğrunun varlığına inanmadıklarından kendi fikirlerinin doğruluğu konusunda ısrar etmezler.

TYT/Türkçe

2021 ÇIKMIŞ SORULAR

37-38. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

İnsan, duygusal bir varlıktır ama duygularını ifade edebilme konusunda yeterince başarılı değildir. Özellikle toplum içinde duygularını dile getirmenin bir zayıflık göstergesi olarak algılanması, bu durumun önemli bir nedenidir. Bu tür toplumsal kabullerden dolayı ne duygularımıza kulak vermeyi öğrenebiliriz ne de onları nasıl ifade edebileceğimizi. Üstelik duygularımızın sesini duymak yerine onları inkâr edip bastırmayı maharet olarak görürüz. Sevdiğimiz insanlara sevgimizi ifade edemeyişimizin nedeni de budur. En son ne zaman bir sevdiğinize olan duygularınızı dile getirdiniz? Şurası bir gerçek ki çoğumuz yaşadığımız olayların bizde bıraktığı duygusal izleri yok sayıp bildiğimiz, tamamen irademizden bağımsız olarak çocukluktan beri öğrendiğimiz belirli kalıplara göre tepkiler veririz. Oysa duyguları bastırmak onları yok etmez, onları yok saymak da sizi daha güçlü kılmaz. Geç kalmış sayılmazsınız, duygularınızı inkâr etmeyin, ifade edin. Onlar sizin duygularınız, bırakın konuşsunlar.

37. Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

- A) Duyguları yadsımak, insanın kendi varlık amacını reddetmesi sonucunu doğurur.
- B) Duygu dilinin öznelliği, duyguların toplumsal hayatın temeli olmasını engeller.
- C) İnsanın duygusallık derecesi, yaşadığı toplumun kabullerinden bağımsızdır.
- D) Duyguları gizleme eğilimi, farkında olmadan geliştirilen bir davranış biçimidir.
- E) İnsan, hislerini içinde yaşayarak çevresindeki kişilerin dayatmalarından kurtulur.

38. Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi duygularımızı inkâr etmemizin nedenlerinden biri değildir?

- A) Akılcı davranış biçimlerinin daha doğru olduğuna dair inancımız
- B) Karşımızdakine duygularımızı dile getirme konusundaki yetersizliğimiz
- C) Alışık olduğumuz toplumsal değerlere göre hareket etme eğilimimiz
- D) Duygularımıza göre hareket etmenin güçsüzlük olduğuna dair düşüncemiz
- E) Kodlanmış davranış biçimlerinin dışına çıkmaya yönelik tercihimiz

TYT/Türkçe

2021 ÇIKMIŞ SORULAR

39-40. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Evrenin doğasıyla ilgili konuşmak, başlangıcı ve sonunun olup olmadığını tartışabilmek için kuramlara ihtiyacımız vardır. Kuramlar, evrenin sınırlı bir bölümden hareketle gözlemlerimize dayanarak oluşturduğumuz kurallar dizisidir. Bana göre kuramlar birer varsayım olmaları bakımından değişkenlik gösterir, tamamen doğru olduklarını asla kanıtlamazsınız. Kanıtlama amacıyla yaptığınız deneylerin sonuçları kuramla ne kadar uyumlu çıkarsa çıksın bir sonraki sonucun kuramla çalışmayacağından emin olamazsınız. Ayrıca kuramın kestirimleriyle çelişen tek gözlemle bile kuramı çürütebilirsiniz. Yeni deneylerin tahminlerle uyduğu gözlemlendikçe kuram ayakta kaldığı için ona olan güvenimiz artar ancak kuramla çelişen yeni bir gözlem, o kuramı bir kenara atmamızı veya değiştirmemizi gerektirir.

39. Bu parçada kuramla ilgili aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

- A) Hangi durumlarda gereksinim duyulduğuna
- B) Gündelik yaşama nasıl yön verdiğine
- C) Nasıl bir süreç sonunda ortaya çıktığına
- D) Neden bir varsayım olarak görüldüğüne
- E) Değiştirilmesini gerektirecek durumlara

40. Aşağıdaki örneklerden hangisinin bu parçada anlatılanlara göre geçerliğini yitirmesi beklenir?

- A) Tüm evrenin dört ana unsur olan toprak, hava, ateş ve sudan oluştuğunu ileri süren Empedokles'in fikrinin geleceğe dair bir tahmin yapmak için kullanılamaması
- B) Newton'ın cisimlerin kütsel nicelikleriyle ilişkili kütle çekim yasasının karmaşık bir modele dayanması sebebiyle sınırlı sayıda çalışmada uygulanabilmesi
- C) Aristoteles'in ağır bir cismin hafif olan cisimden daha hızlı düşmesi gerektiği fikrine karşın yapılan deneylerde farklı ağırlıktaki cisimlerin aynı hızda düştüğünün tespit edilmesi
- D) Dünya'nın, Jüpiter'in yörüngesine yaklaştığı ve ondan uzaklaştığı zamanları gözlemleyerek kaydeden Roemer'in ışığın sonlu bir hızla gittiğini bilimsel bir dille kaydetmemesi
- E) Boş uzayda uçsuz bucaksız pek çok galaksinin olduğunu keşfeden Hubble'ın gözlemlerini gerçekleştirirken dolaylı ölçüm yöntemlerini kullanmak zorunda kalması

1. Bu testte sırasıyla, Tarih (1-5), Coğrafya (6-10), Felsefe (11-15), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi (16-20), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar için Felsefe (21-25) alanlarına ait toplam 25 soru vardır.

2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Sosyal Bilimler Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Doğu Roma İmparatorluğu'yla Avrupa Hunları arasında 434 yılında yapılan Margos Antlaşması'nın,
- Doğu Roma bundan sonra Hunlara bağlı kavimlerle antlaşmalar yapmayacak,
 - Doğu Roma, Hunlardan kaçanlara sığınma hakkı vermeyecek,
 - Ticari münasebetler yine belirli sınır kasabalarında devam edecek,
 - Doğu Roma'nın ödediği yıllık vergi iki katına çıkarılacak.

maddeleri dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Doğu Roma'nın, Avrupa Hunlarının siyasi üstünlüğünü kabul ettiğine
- B) İki devlet arasındaki ekonomik ilişkilerin sürdürüleceğine
- C) Avrupa Hunlarının kendilerine yönelik ittifakları engellemeye çalıştığına
- D) Doğu Roma'ya uygulanan maddi yaptırımın artırıldığına
- E) Akdeniz ticaretinin Avrupa Hunlarının kontrolüne girdiğine

2. Malazgirt Zaferi öncesinde Alp Arslan, Bizans İmparatoru Diyojen'e elçi göndererek barış teklifinde bulunmuştur. Selçukluların savaştan çekindiğini düşünen Diyojen: "Ben üstün ve kudretli durumuma ço para ve çaba harcayarak eriştim. Barış ancak Selçuklu başkenti Rey'de olur ---- Biz İsfahan'da kışlayacağız, atlarımız ise Hemedan'da." demiştir. Buna karşılık Türk elçisi ise: "Hayvanlarınız Hemedan'da kışlayabilir fakat sizin nerede kışlayacağınızı bilemem." şeklinde cevap vermiştir.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Selçuklu Devleti'nin Anadolu'ya doğru genişlediğine
- B) Bizans'ın İslam şehirlerine sahip olmak istediğine
- C) İki devlet arasında diplomatik girişimlerin bulunduğu
- D) Türklerin ilerleyişine karşı Haçlı Seferleri'nin başladığına
- E) Selçuklu Türklerinin Bizans ile savaşı göze aldığına

TYT/Sosyal Bilimler

2021 ÇIKMIŞ SORULAR

3. Osmanlı Devleti'nde bir padişah tahta çıktığında beylerbeyleri, sancakbeyleri ve kadılara genellikle aşağıdaki ifadeleri içeren bir ferman gönderilirdi: "Allah'ın yardımıyla saltanat benim oldu. Bugün vezirler, ulema ve büyük küçük bütün makam sahiplerinin ittifakıyla bana atalarımın kalan sultanlık tahtına oturdum. Adıma hutbe okunmuş ve sikke kesilmiştir. Bu fermanı alır almaz bütün kent ve kasabalarda halka cülusum bildirilsin..."

Bu fermandaki ifadelere göre Osmanlı Devlet yönetimiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Aristokratik bir yönetim biçimi söz konusudur.
- B) Egemenlikle ilgili birtakım semboller bulunmaktadır.
- C) Meşruiyet açısından ulemanın görüşüne dikkat edilmektedir.
- D) Hükümdar değişikliğini reayanın öğrenmesine önem verilmektedir.
- E) İlahi kaynaklı bir egemenlik anlayışı vardır.

4. Mustafa Kemal, 1920 yılında TBMM'de yapmış olduğu bir konuşmada: "Efendiler! Dalgalı, düzensiz ve komutasız bazı savaşlardan sonra bildiğiniz üzere Gediz'de yenildik." ifadesini kullanmıştır.

Mustafa Kemal'in bu sözü, TBMM'nin aşağıdakilerden hangisini gerçekleştirmesinde etkili olmuştur?

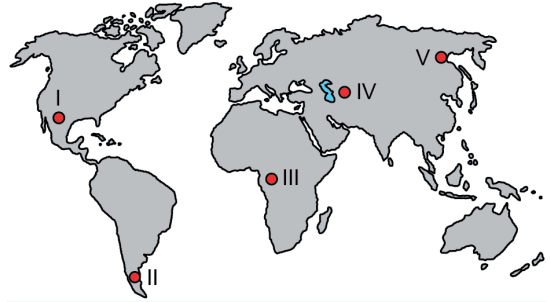
- A) İstanbul Hükümetinin yaptığı işlemlerin geçersiz sayılması
- B) İstiklal Mahkemelerinin kurulmasıyla ilgili kanun çıkarılması
- C) İtilaf Devletleri ile yapılacak barış görüşmelerine heyet gönderilmesi
- D) Hıyanet-i Vataniye Kanunu'nun kabul edilmesi
- E) Kuvayımillîye'den düzenli orduya geçilmesinin sağlanması

5. Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'nun 7. maddesi, "Dini hükümlerin yerine getirilmesi, yasaların konulması, değiştirilmesi, kaldırılması, antlaşma ve barış yapılması, savaş kararı verilmesi gibi temel haklar Büyük Millet Meclisine aittir." şeklindedir.

Bu bilgiler doğrultusunda Türkiye Büyük Millet Meclisi ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Laik bir yapıda olduğuna
- B) Yeni bir devlet teşkilatı oluşturduğuna
- C) Geçici olarak toplandığına
- D) Kabine sistemini uyguladığına
- E) Güçler ayrılığı ilkesini benimsediğine

6. Aşağıdaki haritada beş yer numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu yerlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I numaralı yerde 21 Haziran'da gece süresi gündüz süresinden daha kısadır.
- B) II numaralı yerde 21 Haziran'da gündüz süresi III numaralı yerden daha kısadır.
- C) III numaralı yerde yıl boyunca, gece ve gündüz arasındaki süre farkı diğerlerine göre daha azdır.
- D) IV numaralı yerde 21 Aralık'tan sonra gündüz süreleri uzamaya başlar.
- E) V numaralı yerde 21 Mart'ta gündüz süresi diğerlerinden daha uzundur.

TYT/Sosyal Bilimler

2021 ÇIKMIŞ SORULAR

7. Türkiye’de yer alan göllerin özellikleri ile ilgili,
- Ülke genelinde dengeli bir dağılıma sahiptir.
 - Yükseklikleri, batıdan doğuya doğru genellikle artmaktadır.
 - Bazıları taşımacılık yapmaya elverişlidir.
 - Tamamı tektonik aktivitelere bağlı olarak gelişmiştir.

İfadelerinden hangileri doğrudur?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

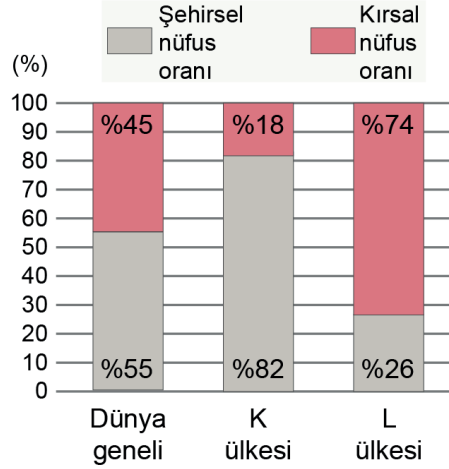
8. Aşağıdaki haritada Akdeniz İklimi’nin yeryüzündeki dağılışı kırmızı renkle gösterilmiştir.

Bu iklimin görüldüğü alanların aşağıdaki bölgelerden hangisi ile benzer dağılışa sahip olması beklenir?

- A) Yoğun nüfus bölgeleriyle
B) Turunçgil üretim bölgeleriyle
C) Sel ve taşkın bölgeleriyle
D) Yüksek gelire sahip bölgelerle
E) Yoğun sanayi bölgeleriyle

9. Aşağıdaki grafikte şehrsel ve kırsal nüfus oranlarının dünya geneli, K ve L ülkelerindeki ortalama durumu gösterilmiştir.

Yalnızca grafikteki bilgiler dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) K ülkesinin şehrsel nüfus oranı, dünya geneli şehrsel nüfus oranından yüksektir.
B) L ülkesinin kırsal nüfus oranı, dünya geneli kırsal nüfus oranından yüksektir.
C) K ülkesinin kırsal nüfus oranı hem dünya geneli hem de L ülkesinin kırsal nüfus oranından düşüktür.
D) Dünya geneli şehrsel nüfus oranı, L ülkesinin şehrsel nüfus oranından yüksektir.
E) Dünya genelinde en az kırsal nüfus oranına sahip ülke K’dir.

10. I. Deniz tabanında tortulanma oluşumu
II. Volkanik aktivite sonucu gelişen sismik hareketlilik
III. İklim değişikliği sebebiyle artan kuraklık
IV. Kar erimeleri sonucu toprağın suya doygun hâle gelmesi

Yukarıdakilerden hangileri kütle hareketlerine yol açan faktörler arasında gösterilebilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

TYT/Sosyal Bilimler

2021 ÇIKMIŞ SORULAR

11. Kimileri felsefenin geçmişe takılıp kaldığını ve binlerce yıldır aynı soruları sorduğunu, buna karşın bilimin, durmaksızın ilerlediğini ve insanların hayatında köklü değişikliklere neden olduğunu, teknolojik gelişmeler bir yana yeme içme alışkanlıklarını bile farklılaştırdığını düşünmekte. Oysa felsefe, bilimler gibi dinamik bir şekilde ilerlemez belki ama güncel olandan da bağıni hiçbir zaman koparmaz. Çağdaş düşünürlerin “İyi nedir?” gibi geleneksel sorunlar üzerine düşünmeyi sürdürürken aynı zamanda bilimin uğraştığı yapay zekâ, insan klonlama, paralel evrenler gibi konuları da felsefi olarak ele almaları bunun en önemli kanıtıdır.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabılır?

- A) Felsefe bilimle karşılaştırıldığında tümüyle durağan bir yapıya sahiptir.
- B) Felsefe insana ve doğaya dair her konu ile ilgilenmektedir.
- C) Günümüzde felsefe de bilim kadar teknolojik gelişime katkı sağlamaktadır.
- D) Bilimsel bilgi tekrarlanabilen, sistemli ve düzenli bir bilgidir.
- E) Bilim daha çok cevaplarla uğraşırken felsefe sorulara odaklanır.

12. Da Vinci'nin Mona Lisa adlı tablosunun ne ifade ettiğini anlayabilir veya anlayamayabiliriz. Oysa Ağrı Dağı'nı veya Abant Gölü'nü anlamak ya da anlamamak gibi bir durum söz konusu olamaz. Bu ve benzeri doğa varlıkları çirkin veya güzel bulunabilir ama bir sanat yapıtı gibi anlaşılıp yorumlanmaları düşünülemez. Bir dağ görüntüsünden farklı olarak bir dağ resmi için her zaman “Bu resim şunu ifade ediyor.” denilebilir. Çünkü sanat eserinin bir konusu vardır ve bir anlam içerir.

Bu parçaya göre bir nesneyi sanat eseri yapan özellik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir şeyin temsili olması
- B) Bir duygunun dışavurumu olması
- C) Sanat otoriteleri tarafından onaylanması
- D) İç dünya deneyimi yaşatması
- E) Belli bir biçime sahip olması

13. Platon, Menon diyalogunda Sokrates'in okuma yazma bilmeyen bir köleye bir geometri problemini nasıl çözdürdüğünü anlatır. Sokrates bilerek geometri sorusunu seçmiştir çünkü bu tür bir problem duyu bilgisi ile çözülemez. Sokrates için bu durumun açıklaması şöyledir: Köle daha önce bilmediği veya bilmediğini sandığı bir şeyi bilmektedir. Buna göre ruh bedene hapsolmeden önce idealar evrenindeyken idealarla tanışıklık içindedir ancak bedene hapsedildiğinde ideaların bilgisini unutmuştur. Köle çevresindeki şeyleri görerek bir zamanlar sahip olduğu şimdi ise gizli olarak bulunan yetkin bilgiyi yeniden kazanmış ve problemi çözmüştür.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabılır?

- A) Bilmek, sadece bir anımsama sürecidir.
- B) Önce duylardan geçmemiş hiçbir şey zihinde bulunmaz.
- C) Bilgi hem aklın hem de deneyimin ürünüdür.
- D) Zihin, üzerine hiçbir şey yazılmamış boş bir levhadır.
- E) Bilgi, duyu deneyiminden elde edildiği için a posterioridir.

14. Siyaset felsefesinde Platon ve Aristoteles'ten itibaren devlet doğal bir kurum olarak kabul edildiğinden Antik Çağ ve Orta Çağ felsefelerinde “Devlet nasıl ve ne şekilde var olmuştur?” sorusu filozofları birinci dereceden ilgilendirmemiştir. Modern felsefenin şekillendiği 17. yüzyılda görülen dinî ve siyasî otoriteler arasındaki rekabetin ilerlemesi, Coğrafi Keşifler ve nüfus artışı, yeni toplumsal sınıfların ortaya çıkışı gibi etmenler neticesinde devletin kuruluşu ve mahiyeti problemi ortaya çıkmıştır. Bu yüzyılda özellikle T. Hobbes, J. Locke ve J. J. Rousseau gibi filozoflar devletin nasıl var olduğu problemi ile ilgili merkezî bir kavram üzerinde durmuşlardır.

Bu parçada sözü edilen kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Egemenlik
- B) Doğa Durumu
- C) Toplum Sözleşmesi
- D) İktidar
- E) Hak

15. Herhangi bir şeyi üretirken önce onu zihnimizde tasarlar, sonra da bu tasarımı hayata geçiririz. Mesela bir masa yapacaksak yapacağımız masanın biçimini kafamızda önceden oluştururuz. Nihayetinde o şey bir “masa” olacaktır, “sandalye” değil. Ama insanın varlığı söz konusu olduğunda durum değişir. O önceden belirlenmemiştir. Korkak bir insan, doğuştan korkak değildir; kendi yaşamındaki yapıp ettikleri ile korkak bir insan hâline gelmiştir.

Bu parça Sartre’ın varoluşçu düşüncesindeki hangi noktayı vurgulamaktadır?

- A) Kişi yaptığı şeyleri sorumluluk duygusuyla yapmalıdır.
- B) Seçimlerimiz ile özgürlüğümüz arasında bir bağlantı vardır.
- C) Varoluş bir iç sıkıntısı duygusunu beraberinde getirir.
- D) İnsan şöyle veya böyle var olur, sonra özünü kurar.
- E) Var olabilen tek varlık insandır.

16-20. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olanlar ve İmam Hatip Okulları öğrencileri/mezunları cevaplayacaktır.

16. İbadet, insanın Allah’a bağlılığının bir göstergesidir. İbadetin, gösteriştense uzak bir biçimde, yalnız Allah’ın emrini yerine getirmek ve O’nun rızasını kazanmak için yapılması gerekir. Böylece ibadet; insanın Allah’a olan inancını pekiştirir, O’na olan sevgisini artırır, ahlakın olgunlaşmasına ve kötü huyların terk edilmesine yardımcı olur. İnsanın çeşitli sıkıntılarla karşılaşıp ümitsizliğe düştüğü durumlarda kişiye tahammül gücü kazandırır. Ayrıca ibadet eden kişi, ahirette hesaba çekileceğini bildiği için davranışlarını buna göre düzenler.

Bu parçaya göre ibadetlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İnsanda fitri bir şekilde bulunur.
- B) Samimi olarak yerine getirilmesi gerekir.
- C) İnsana manevi yönden katkı sağlar.
- D) İnsanın sabır ve direnç kapasitesini artırır.
- E) İnsanda sorumluluk bilincinin oluşumuna yardımcı olur.

17. • “Allah’ın göklerde ve yerdeki (nice varlık ve imkânları) sizin emrinize verdiğini, nimetlerini açık ve gizli olarak size bolca ihsan ettiğini görmediniz mi?” (Lokman, 31:20)
- “Biz, hakikaten insanoğlunu şan ve şeref sahibi kıldık. Onları (çeşitli nakil vasıtaları ile) karada ve denizde taşıdık. Kendilerine güzel güzel rızıklar verdik. Yine onları, yarattıklarımızın birçoğundan üstün kıldık.” (İsra, 17:70)

Bu ayetlerde aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Varlıklar içerisinde insanın özel bir yeri olduğu
- B) Verilenlere karşı insanın şükretmesi gerektiği
- C) İnsanın Allah’a ibadet etmek amacıyla yaratıldığı
- D) İnsanın doğadaki imkânları dilediği gibi kullanabileceği
- E) Davranışlarından dolayı insanın hesaba çekileceği

18. Türklerin İslam'ı benimsemesinde bazı şahsiyetlerin önemli katkıları olmuştur. Bunlardan biri Osmanlı Devleti Dönemi'nde esnaf arasında saygın bir yer edinerek esnafın piri olarak şöhret bulmuştur. Onun sayesinde demircilik, marangozluk ve deri işlemeciliği gibi meslekler gelişmiştir. Kuruluşunda öncülük ettiği teşkilat aracılığıyla ilim ve bilgiyi insanların hizmetine sunmuş, yetimlerin ve yoksulların sosyal ihtiyaçlarının karşılanmasını sağlamıştır.

Bu parçada sözü edilen şahsiyet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hacı Bayram Veli B) Hacı Bektaş Veli
C) Mevlana D) Yunus Emre
E) Ahi Evran

19. Dua, insanın Rabbi ile olan irtibatı anlamına gelmektedir. Allah Kur'an-ı Kerim'de "... Bana dua edin kabul edeyim ..." (Mümin, 40:60) buyurmak suretiyle bu irtibatın sürekli olarak canlı tutulmasını istemekte ve sadece kendisine dua edilmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Adabına riayet edilerek ve gönülden yapılan dualar karşılıksız kalmayacaktır. Duanın sonucunu beklerken acele etmemek, sadece zor zamanlarda değil bir nimete ulaşıldığında da dua etmek ve yapılan duaların hayırlı işlere yönelik olmasına da dikkat etmek gerekmektedir.

Bu parçada dua adabına dair aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) İhlas ve samimiyet ile dua etmeye
B) Sabırla duaya devam etmeye
C) İyi ve güzel şeyleri talep etmeye
D) Belirli durumlarda dua etmeye
E) Yalnızca Allah'tan istemeye

20. "Ey iman edenler! Bir topluluk bir diğerini alaya almasın. Belki onlar kendilerinden daha iyidirler. Birbirinizi karalamayın, birbirinizi (kötü) lakaplarla çağırmayın. İmandan sonra fasıklık ne kötü bir namdır! Kim de tövbe etmezse işte onlar zalimlerin ta kendileridir. Ey iman edenler! Zannın birçoğundan sakının. Çünkü zannın bir kısmı günahıdır. Birbirinizin ayıplarını ve mahremiyetlerini araştırmayın. Birbirinizin gıybetini yapmayın. Herhangi biriniz ölü kardeşinin etini yemekten hoşlanır mı? İşte bundan tiksindiniz! Allah'a karşı gelmekten sakının.

Şüphesiz Allah tövbeyi çok kabul edendir, çok merhamet edendir." (Hucurat, 49:11-12)

Bu ayetlerde aşağıdaki kötü davranışların hangisinden bahsedilmemiştir?

- A) Dedikodu yapmak
B) Küçümsemek
C) Kusur aramak
D) İsyan etmek
E) Hile yapmak

21-25. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar cevaplayacaktır.

- 21.** Copernicus, modern bilimsel devrimin sembolü hâline gelmiş olan eserinin ön sözünde şu ifadeler yer verir: “İtinalı ve hünerli bir gözlemle göksel hareketlerin kaydını tutmak bir astronomun görevidir. Yine astronom, geometrinin prensiplerinden yararlanarak sadece geçmiştekiler için değil gelecekteki benzer hareketler için de doğru hesaplar yapar. Bu kitaptaki tezlerin imkân dâhilinde olması bile gerekmiyor, gözlemlere uyan bir hesap sunmaları ve bu hesapların isabetli çıkması kâfidir.” Bu ifadeler, modern bilimsel devrimin temelinde çok daha eski bir felsefi problemin bulunduğu gösteresidir.

Bu parçada sözü edilen felsefi problem aşağıdakilerden hangisiyle ilgilidir?

- A) Bilen - bilinen ayrımı
- B) Doğruluk - gerçeklik ayrımı
- C) Varlık - varoluş ayrımı
- D) Gerçek varlık - ideal varlık ayrımı
- E) Madde - biçim ayrımı

- 22.** Bir şey iki yolla kavranabilir: İlki mahiyetin akılla kavranması, ikincisi ise ona uyan örneklerle hayal edilmesidir. İkna da iki şekilde olur: İspatlarla veya inandırma yoluyla. Felsefe, varlıkların anlamlarının akılla kavranıp ispatlarla doğrulanmasından edinilen bilgileri içerir. Din ise bu anlamların uygun örneklerle hayal edilmesinden ve hayal edilenlere dair doğrulamanın inandırma yoluyla yapılmasından edinilen bilgileri içerir. Yani her ikisinin ele aldığı konular birdir. Ancak felsefenin ispat sunduğu yerde din ikna edici şeyler ortaya koyar.

Farabi’nin bu görüşlerinden aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Her iki alan, kendine özgü araştırma konusuna sahiptir.
- B) Din, inancı temellendirme; felsefe, varlığın bilgisine ulaşma amacındadır.
- C) Felsefe ve din, aynı hakikate farklı şekillerde ulaşan alanlardır.
- D) Felsefenin doğrularıyla dinin doğruları birbirinden bağımsızdır.
- E) Felsefenin akılla ulaşamadığı hakikate din inançla erişir.

- 23.** Aristoteles’e göre, kişinin erdemli bir yaşam sürebilmesi iki aşırı uçtan kaçınmasıyla mümkündür. Örneğin bir erdeme gönderme yapan “cesur” sıfatını her şeye düşüncesizce atılan bir kişiye yükleyebilir miyiz? Peki tam da yapılması gereken şeyi, yapılması gereken anda yapmaktan korkan bir kişiye cesur diyebilir miyiz? Aynı durum cömertlik için de söz konusudur: Cimri bir kişi kadar, savurgan bir kişi de cömert değildir.

Bu parçada Aristoteles’in erdem anlayışındaki hangi kavram üzerinde durulmaktadır?

- A) Vicdan
- B) Ahlaki sorumluluk
- C) Eylem özgürlüğü
- D) Altın orta
- E) Adaletli olma

TYT/Sosyal Bilimler

2021 ÇIKMIŞ SORULAR

24. Tümmeller problemi, Orta Çağ felsefesinin merkezî problemlerinden biri olmuştur. Augustinus, tümmellerin ayrı birer varlık olarak Tanrı'nın zihninde olduğunu savunurken; Aquinalı Thomas, onların tek tek varlıkların içinde, varlıklarla beraber mevcut olduklarını öne sürmüştür. Ockhamlı William ise tümmellerin kendi başlarına var olmadıklarını, soyutlama ve genellemelerden ibaret olduklarını iddia etmiştir.

Buna göre Ockhamlı William'ın düşüncelerine aşağıdakilerden hangisi uygundur?

- A) Herhangi bir davranışın adil olup olmadığı "adalet" kavramına göre belirlenir.
- B) Adil bir davranış kendi içinde "adalet" kavramını içerir.
- C) "Adalet", adil bulunan davranışlar arasındaki benzerliklere göre dilde tanımlanır.
- D) Hiç kimse adil davranmasa bile "adalet" diye bir şey vardır.
- E) "Adalet" kavramı, tek tek adil davranışlar hiç var olmasa da bilinebilir.

25. Felsefe hep "hakikat"ın peşinde olmuştur. Hakikat, kimi zaman dünyanın görünüşlerinin altında yatan düzen kimi zaman da bu görünüşlerin ötesinde, sadece rasyonel düşünce ile ulaşılabilecek olan ideal bir yapı olarak düşünülmüştür. Her iki durumda da hakikat orada durmakta ve özne tarafından keşfedilmeyi beklemektedir. Özne; gözlem veya usamlama yoluyla hakikate ulaşabilir. Oysa Nietzsche'ye göre hakikat özne tarafından keşfedilen değil, icat edilen bir şeydir. Dolayısıyla öznenin konumuna göre farklı şekillerde ortaya çıkabilir. Özne, hakikate ulaşma çabası içinde fenomenleri yorumlar ve yorum tanımı gereği öznenin bulunduğu konumdan bağımsız değildir.

Buna göre Nietzsche'nin "hakikat" anlayışıyla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Hakikate ancak rasyonel düşünceyle ulaşılabilir.
- B) Öznenin bağımsız, mutlak bir hakikatin varlığından bahsedilemez.
- C) Hakikat görünüşlerin arkasındaki değişmez ilkedir.
- D) Mutlak hakikate ancak büyük çabalarla ulaşılabilir.
- E) Hakikat, gözlem ve usamlama yapılmadan keşfedilemez.

1. Bu testte 40 soru vardır.

2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Temel Matematik Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Beyza; mutfak tartısıyla bir su bardağını önce boş bir şekilde, ardından tamamen suyla dolu ve son olarak da içinde bir miktar suyla tartıyor. Aşağıda bu tartma işlemlerinin gram türünden sonuçları gösterilmiştir.

Buna göre, son tartma işleminde bardağın kaçta kaç doludur?

- A) $\frac{1}{2}$ B) $\frac{2}{3}$ C) $\frac{3}{6}$
D) $\frac{4}{7}$ E) $\frac{5}{8}$

2. Bir markette seçtiği ürünleri satın almak için kasaya giden bir müşterinin tüm ürünlerinin adet ve birim fiyat bilgilerinin kasiyerin ekranındaki görünümü aşağıdaki gibidir:

Ürün	Birim Fiyatı (TL)	Adet
Çikolata	0,99	5
Süt	1,10	1
Ekmek	1,25	3

Bu ürünler için kasiyere 10 TL veren bir müşterinin kasiyerdan alacağı para üstü kaç TL'dir?

- A) 0,2 B) 0,4 C) 0,8 D) 1 E) 1,2

3. İki mercekle çalışan mikroskoplar; nesnelerin görüntüsünü, merceklerin büyütme oranlarının çarpımı kadar büyük gösterir.

Örneğin merceklerinden birinin büyütme oranı 5 kat, diğerinin büyütme oranı ise 20 kat olan iki mercekle çalışan bir mikroskop, bakılan nesnenin görüntüsünü 100 kat büyük gösterir.

Büyüklüğü $12,5 \times 10^{-3}$ mm olan bir nesnenin görüntüsü, büyütme oranları 4 kat ve 40 kat olan iki mercekli bir mikroskopta kaç mm görünür?

- A) 0,1 B) 0,2 C) 2 D) 2 E) 10

4. Köklü sayılarla işlem yapan Mert, $\sqrt{10} + \sqrt{6}$ sayısını eşleniği olan $\sqrt{10} - \sqrt{6}$ ile çarpmak yerine yanlışlıkla bölmüştür.

Buna göre, Mert'in bulduğu sayı bulması gereken sayıdan kaç fazladır?

- A) $\sqrt{12}$ B) $\sqrt{15}$ C) $\sqrt{18}$ D) $\sqrt{20}$ E) $\sqrt{30}$

5. Kentlerdeki okul sayılarını artırmak için 11 kentte bir proje düzenlenmiştir. Bu 11 kentin her birinin 12 ilçesi projeye dâhil edilmiştir. Her bir ilçeye de her katında 7 derslik olan 2 katlı 13 okul yapılmıştır.

Buna göre, bu proje kapsamında yapılan toplam derslik sayısı kaçtır?

- A) $\frac{13!}{10!}$ B) $\frac{14!}{9!}$ C) $\frac{14!}{10!}$ D) $\frac{15!}{9!}$ E) $\frac{15!}{10!}$

TYT/Temel Matematik

2021 ÇIKMIŞ SORULAR

6. Bilge, öğle yemeğinde birer porsiyon olarak verilen çorba, salata ve meyve seçeneklerinden iki tane-sini alması gereken kalori miktarına göre seçecektir. Bilge, yapabileceği seçimlerle ilgili olarak alması ge-reken kalori miktarını

- çorba ve meyve seçtiğinde aştığını,
- meyve ve salata seçtiğinde aşmadığını,
- salata ve çorba seçtiğinde tam olarak aldığını he-saplamıştır.

Birer porsiyon çorba, meyve ve salatanın kalori-leri sırasıyla Ç, M ve S olduğuna göre, bu değer-lerin doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $\text{Ç} < \text{M} \leq \text{S}$ B) $\text{Ç} \leq \text{S} < \text{M}$
C) $\text{S} \leq \text{Ç} < \text{M}$ D) $\text{S} < \text{M} \leq \text{Ç}$
E) $\text{M} \leq \text{S} < \text{Ç}$

7. Bir apartmanın ardışık numaralı her iki katı ara-sında eşit sayıda merdiven basamağı bulunmakta-dır. Bu apartmanın farklı katlarında oturan Arif, Berk ve Can'ın oturdukları katlarla ilgili aşağıdakiler bilin-mektedir.

- Arif'in oturduğu kat ile Berk'in oturduğu kat ara-sındaki toplam basamak sayısı tektir.
- Berk'in oturduğu kat ile Can'ın oturduğu kat ara-sındaki toplam basamak sayısı çifttir.

Buna göre Arif, Berk ve Can'ın oturdukları katla-rın numaraları aşağıdakilerden hangisi olabilir?

Arif	Berk	Can
A) 3	4	5
B) 4	6	3
C) 5	7	6
D) 6	3	4
E) 8	5	7

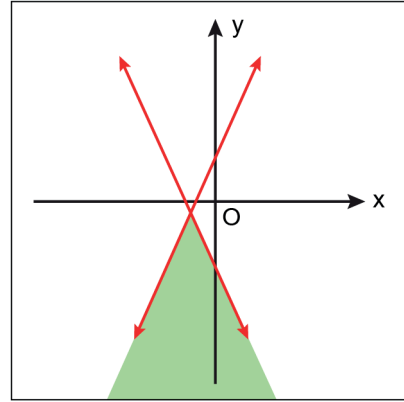
8. Bir paraşütle atlama kursundaki eğitmen, kursiyerle-rine aşağıdaki açıklamayı yapmıştır:

“Yerden 800 metre yükseklikteki bir uçaktan atlarken yere güvenli bir şekilde inebilmeniz için uçaktan atla-dıktan 400 ila 500 metre sonra paraşütünüzü açma-nız gerekmektedir.”

Buna göre, yere güvenli bir şekilde inebilmek için paraşüt açıldığı anda yerden yüksekliğin alabile-ceği değerleri ifade eden eşitsizlik aşağıdakiler-den hangisidir?

- A) $|x - 350| \leq 50$ B) $|x - 300| \leq 100$
C) $|x - 250| \leq 150$ D) $|x - 200| \leq 200$
E) $|x - 150| \leq 250$

9. a, b, c ve d birer gerçel sayı olmak üzere,
 $x + ay \leq b$
 $x + cy \geq d$

eşitsizlik sisteminin çözüm kümesi yeşile boyanarak aşağıdaki koordinat düzleminde gösterilmiştir.

Buna göre a, b, c ve d sayılarının işaretleri sıra-sıyla aşağıdakilerden hangisidir?

- A) +, -, -, - B) +, +, +, -
C) +, -, +, - D) -, -, +, -
E) -, +, -, +

TYT/Temel Matematik

2021 ÇIKMIŞ SORULAR

13. Bir ressam, yaptığı her bir tablonun sağ alt köşesine o tabloyu tamamladığı yılı yazmaktadır. 2021 yılında yaptığı üç tabloyu sergilemek isteyen bu ressamın, tablolarının sergi alanındaki duvarlara asılması ile ilgili

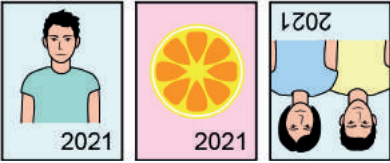
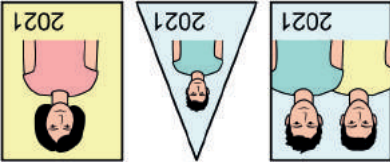
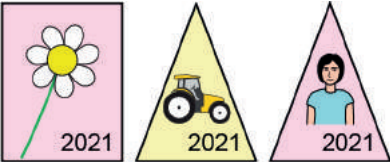
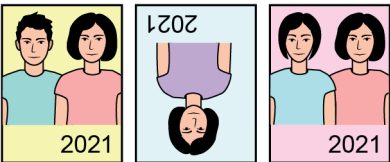
p: Duvardaki her tablo ters asılmıştır.

q: Her tabloda en az bir kişi vardır.

r: Her tablonun şekli dikdörtgendir.

önergeleri veriliyor.

$(p \vee q) \wedge r$ önermesinin doğru olduğu bilindiğine göre, ressamın sergi alanında bulunan bu üç tablosunun duvara asılmış hâldeki görünüşleri aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A)
- B)
- C)
- D)
- E)

14. Bir veri grubundaki sayılar küçükten büyüğe doğru sıralandığında gruptaki terim sayısı tek ise ortadaki sayıya, çift ise ortadaki iki sayının aritmetik ortalamasına o veri grubunun medyanı (ortanca) denir.

9 kişilik bir voleybol takımının oyuncularının yaşları ve boyları, ilk bileşen yaşlarını ikinci bileşen ise boylarını göstermek üzere boylarına göre sıralı veri grubu

(18; 1,76), (17; 1,79), (18; 1,82), (19; 1,84), (20; 1,84),

(21; 1,88), (17; 1,90), (20; 1,92), (19; 1,96) olarak verilmiştir.

Bu 9 kişilik takımdan bir oyuncu ayrılmış ancak kalan oyuncuların hem yaşlarının hem de boylarının medyanı değişmemiştir.

Buna göre, bu takımdan ayrılan oyuncunun yaşı ve boyu aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) (17 ; 1,19) B) (17; 1,90) C) (19; 1,84)
D) (19; 1,96) E) (21; 1,88)

15. AAB ve ABA doğal sayıları 9'a tam bölünen üç basamaklı birer sayı olmak üzere, bu sayılardan biri 5'e diğeri ise 12'ye tam bölünmektedir.

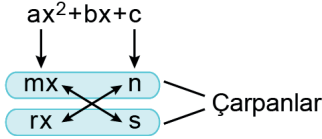
Buna göre, A + B toplamı kaçtır?

- A) 7 B) 8 C) 9 D) 10 E) 11

TYT/Temel Matematik

2021 ÇIKMIŞ SORULAR

16. $a, b, c \in \mathbb{R}$ ve $a \neq 0$ olmak üzere $ax^2 + bx + c$ polinomunu çarpanlarına ayırmak için $a = m \cdot r$, $c = n \cdot s$ ve $b = m \cdot s + n \cdot r$ olacak biçimde $m, n, r, s \in \mathbb{R}$ sayıları aranır. Bu şartları sağlayan sayılar bulunabiliyorsa $ax^2 + bx + c = (mx + n)(rx + s)$ şeklinde çarpanlarına ayrılır.

Yukarıda anlatılan metodu kullanarak $b \in \mathbb{R}$ olmak üzere $2x^2 + bx - 21$ polinomunu çarpanlarına ayırmak isteyen Sude, verilen şartları sağlayan m, n, r ve s gerçel sayılarını bulduktan sonra bu sayıların birer tam sayı olduğunu fark etmiştir. Daha sonra, n ve s sayılarını yazacağı yerleri karıştırarak polinomu $(mx + n)(rx + s)$ yerine yanlışlıkla $(mx + s)(rx + n)$ şeklinde çarpanlarını bulmuştur.

Buna göre, b kaçtır?

- A) 11 B) 12 C) 13 D) 14 E) 15

17. n bir doğal sayı olmak üzere,

$$\frac{10^n - 22}{3}$$

doğal sayısının rakamları toplamı 44'tür.

Buna göre, n kaçtır?

- A) 13 B) 14 C) 15 D) 16 E) 17

18. Ahmet, matematik dersi için hazırlanan kazanım kavrama test dosyalarını konularına göre ayırıp aşağıdaki gibi bilgisayarında dosyalamıştır.

Ahmet'in dosyalama işlemine göre, Matematik adlı ana klasörün içinde 5 klasör, her bir klasörün içinde n tane alt klasör, her bir alt klasörün içinde p tane test dosyası ve her bir testte 12 soru bulunmaktadır.

Ahmet, Olasılık adlı klasör içindeki alt klasörlerden birindeki testlerin tamamını çözdüğü için bu alt klasörü içindekilerle birlikte silmiştir.

Son durumda, Matematik adlı ana klasörde toplam kaç soru vardır?

- A) $48 \cdot n \cdot p$ B) $n \cdot (60 \cdot p - 1)$
C) $60 \cdot p \cdot (n - 1)$ D) $12 \cdot p \cdot (5 \cdot n - 1)$
E) $60 \cdot n \cdot p - 1$

19. Faruk, 2020 yılında ziyaret ettiği bir müzede gördüğü bir vazoya ait bilgileri okurken vazunun bulunduğu yıl ile kendi doğduğu yılın aynı olduğunu ve vazunun, bulunduğu 300 yaşında olduğunu öğrenmiştir.

Ayrıca bu ziyareti sırasında kendi yaşının 39 katının vazunun yapıldığı yıla eşit olduğunu hesaplamıştır.

Buna göre, 2020 yılında Faruk kaç yaşındadır?

- A) 41 B) 42 C) 43 D) 44 E) 45

TYT/Temel Matematik

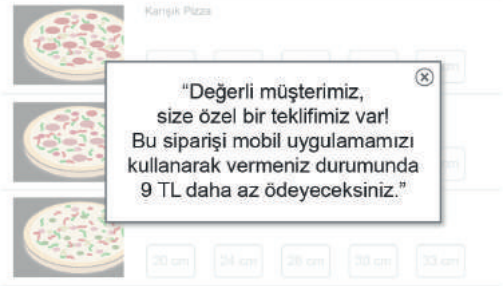
2021 ÇIKMIŞ SORULAR

20. 1, 4 veya 7 rakamları kullanılarak yazılan iki basamaklı bir doğal sayının rakamlarının toplamından elde edilen sayı da 1, 4 veya 7 rakamlarından oluşuyorsa bu doğal sayıya dosdoğru sayı denir.

Buna göre, kaç tane dosdoğru sayı vardır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

22. Bir pizza dükkânının İnternet sitesinden seçtiği pizzaları sipariş etmek isteyen bir müşteri, ödeme ekranına geldiğinde aşağıdaki mesaj ile karşılaşır:

Bu mesajdan sonra aynı pizzalar için mobil uygulama üzerinden sipariş veren bu müşteri, İnternet sitesinden sipariş verdiğinde ödemesi gereken toplam tutara göre % 15 daha az ödeme yapmıştır.

Buna göre, son durumda müşterinin pizzalar için ödediği toplam tutar kaç TL'dir?

- A) 47 B) 48 C) 49 D) 50 E) 51

21. Dairesel bir parkurda hep aynı yönde sabit hızla hareket eden bir araç; A noktasından harekete başladıktan

- 3 dakika sonra B noktasından 3. kez,
- 8 dakika sonra B noktasından 7. kez geçiyor.

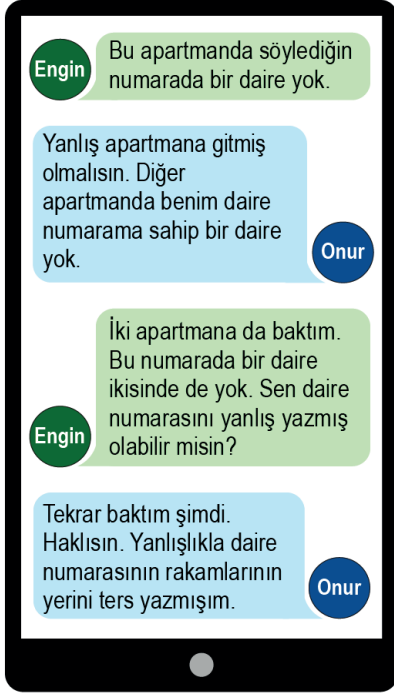
Buna göre, bu araç A noktasından harekete başladıktan kaç saniye sonra B noktasından ilk kez geçmiştir?

- A) 30 B) 35 C) 40 D) 45 E) 50

TYT/Temel Matematik

2021 ÇIKMIŞ SORULAR

23. Birinin daireleri 01'den 72'ye, diğerinin daireleri 01'den 88'e kadar ardışık sayılarla numaralandırılmış iki apartmandan oluşan bir sitede oturan Onur, evine davet ettiği Engin'e sitenin adresi ile apartman ve daire numarasını mesaj atıyor. Engin siteye geldikten sonra aralarında telefonda şöyle bir mesajlaşma geçiyor.

Buna göre, Onur'un daire numarasının rakamları toplamı kaçtır?

- A) 8 B) 10 C) 12 D) 14 E) 16

24. Doğum günü partisinde ikram edilecek soğuk ve sıcak içecekler için bir organizasyon firması ile anlaşılan Seda, davetlilerin; % 52'si ile % 60'ı arasındaki bir kısmın soğuk, % 67'si ile % 72'si arasındaki bir kısmın sıcak içecek alacağını ve en fazla % 4'ünün hiçbir içecek almayacağını tahmin ettiğini belirterek firmaya gerekli hazırlıkları yapmalarını söyler.

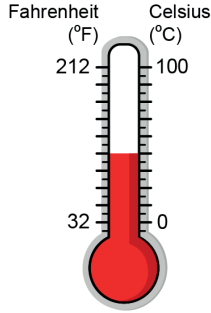
Seda'nın tahminine göre, hem soğuk bir içecek hem de sıcak bir içecek alacak olan davetlilerin sayısının toplam davetli sayısına oranı hangi iki yüzdellik değer arasındadır?

- A) % 15 – %24 B) %16 – %33
C) %19 – %36 D) %22 – %30
E) %24 – %29

TYT/Temel Matematik

2021 ÇIKMIŞ SORULAR

25.

Sıcaklık ölçü birimleri olan Fahrenheit (°F) ve Celsius (°C) arasındaki dönüşümler $F = \frac{9}{5} \cdot C + 32$ formülü kullanılarak hesaplanmaktadır.

Cem, okula gittikleri beş gün boyunca her gün aynı saatte sınıfın sıcaklığını Celsius olarak ölçüp bu beş günün ortalama sıcaklığını Celsius türünden bulması için görevlendirilmiştir. Bu ölçme işlemi için o anki havanın sıcaklığını hem Fahrenheit hem de Celsius türünden gösteren şekildeki termometre kullanılmıştır. Cem bu beş günün birinde okula gitmemiş, o günün ölçümünü sınıf arkadaşı Deniz yapmıştır. Ancak Deniz, o günün sıcaklığı için C değeri yerine yanlışlıkla F değerini listeye kaydetmiştir. Cem, listedeki değerlere göre bu beş günün ortalama sıcaklığını 33,8 °C olarak hesaplamıştır.

	Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma
Sıcaklık (°C)	23	27	25	20	26

Deniz'in ölçüm yaptığı günün sıcaklık değeri Celsius'a çevrildikten sonra bu beş günlük ölçümün listedeki değerleri yukarıdaki gibi olduğuna göre, Cem hangi gün okula gitmemiştir?

- A) Pazartesi B) Salı C) Çarşamba
D) Perşembe E) Cuma

26.

Bir okuldaki 135 öğrenci, bir bayram tatilinde evlerine gidiş ve evlerinden dönüş için A veya B otobüs firmaları ile seyahat etmiştir. Öğrencilerin 75 tanesi gidişte A firmasını, 90 tanesi dönüşte B firmasını tercih ederken 86 öğrenci gidiş ve dönüşte farklı firmalar ile seyahat etmiştir.

Buna göre, B firması ile gidip A firması ile dönen toplam öğrenci sayısı kaçtır?

- A) 22 B) 25 C) 28 D) 31 E) 34

27.

Her gün mesainin olduğu bir iş yerinde esnek çalışma sistemine geçilmiştir. Bu iş yerinin sahibi, çalışanların bir kısmından iki günde bir, diğerlerinden ise üç günde bir iş yerine gelmelerini istemiştir. Bu sisteme geçildikten sonra ilk dört günde bu iş yerine gelen çalışan sayılarının sırasıyla 22, 19, 28 ve 26 olduğu görülmüştür.

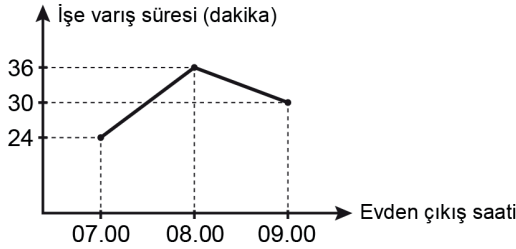
Buna göre, bu sisteme geçildikten sonra beşinci gün bu iş yerine kaç çalışan gelmiştir?

- A) 12 B) 15 C) 18 D) 21 E) 24

TYT/Temel Matematik

2021 ÇIKMIŞ SORULAR

28. Fatih'in belirli bir günde evden çıkış saatine göre işe varış süresinin gösterildiği aşağıdaki grafikte, 07.00 - 08.00 ve 08.00 - 09.00 saatleri arasındaki grafik gösterimleri doğrusaldır.

08.00 ile 09.00 arasında bir saatte evden çıkan Fatih, tam bir saat önce evden çıksaydı işe varma süresi yine aynı olacaktı.

Buna göre, Fatih saat kaçta işe varmıştır?

- A) 09.12 B) 09.15 C) 09.18
D) 09.21 E) 09.24

29. Bir matematik dersinde öğretmen; sınıftaki öğrencilerden 3 öğrencinin kaç farklı şekilde seçilebileceğini Veli'den, 5 öğrencinin kaç farklı şekilde seçilebileceğini Yasin'den, 11 öğrencinin kaç farklı şekilde seçilebileceğini ise Zeynep'ten hesaplamasını istemiştir. Bu üç öğrenci de istenen sayıları doğru şekilde hesaplamıştır.

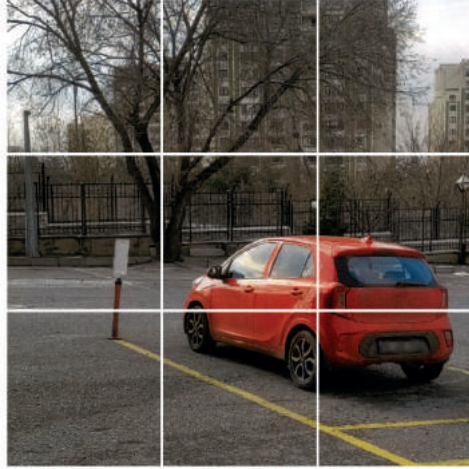
Yasin ve Zeynep'in buldukları sayılar aynı pozitif tam sayı olduğuna göre, Veli'nin bulunduğu sayı kaçtır?

- A) 364 B) 560 C) 688 D) 816 E) 960

30. Bir internet sitesine giriş yapabilmek için kullanıcıların aşağıdaki 9 birim kareye ayrılmış fotoğrafın içinden arabaya ait parçaların bulunduğu tüm birim kareleri seçerek onayla butonunu tıklaması gerekmektedir.

Araba

içeren tüm kareleri seçiniz.

Onayla

Bu siteye girmek isteyen Eda, bu fotoğraftan rastgele dört farklı birim kareyi seçip onayla butonunu tıklamıştır.

Buna göre, Eda'nın bu siteye giriş yapabilme olasılığı kaçtır?

- A) $\frac{1}{15}$ B) $\frac{1}{36}$ C) $\frac{1}{56}$ D) $\frac{1}{84}$ E) $\frac{1}{126}$

31. Ali düz bir zeminde bulunduğu noktadan yönünü kuzeye çevirip 5 metre ilerledikten sonra saat yönünde 126° dönüp 5 metre daha ilerleyince Berk'in bulunduğu noktaya ulaşıyor.

Ali, başlangıçta bulunduğu noktadan yönünü kuzeye çevirip 10 metre ilerledikten sonra saat yönünde en az kaç derece dönüp yönünü değiştirmeden ilerlerse Berk'in bulunduğu noktaya ulaşır?

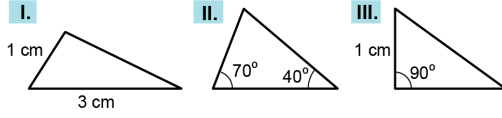
- A) 108 B) 117 C) 144 D) 153 E) 162

TYT/Temel Matematik

2021 ÇIKMIŞ SORULAR

32. Kenarlarından birinin uzunluğu diğer iki kenar uzunluğunun aritmetik ortalamasına eşit olan üçgenlere ortalama üçgen denir.

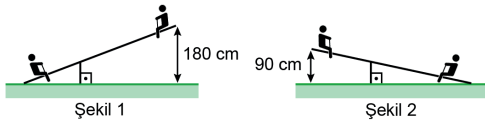
Buna göre,

Üçgenlerinden hangileri ortalama üçgen olabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

33.

Doğrusal bir parça ve zemine dik olacak biçimde bu parçaya yerleştirilen bir desteğin oluşturduğu eşit kollu olmayan bir tahterevalli yapılmıştır. Düz bir zemine yerleştirilen bu tahterevallinin sol ucu Şekil 1'deki gibi yere değdiğinde sağ ucunun yerden yüksekliği 180 cm oluyor. Tahterevallinin sağ ucu Şekil 2'deki gibi yere değdiğinde ise sol ucunun yerden yüksekliği 90 cm oluyor.

Buna göre, tahterevalliye yerleştirilen desteğin uzunluğu kaç cm'dir?

- A) 45 B) 54 C) 60 D) 75 E) 81

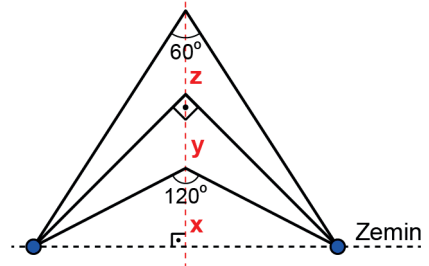
34. Bir ABC üçgeni ve bu üçgenin AB kenarı üzerinde alınan bir D noktası ile ilgili aşağıdaki dört ifadeden ikisinin doğru ikisinin yanlış olduğu biliniyor.

- I. $AB \perp CD$
II. $|AD| = |BD|$
III. $m(\widehat{ACD}) = m(\widehat{BCD})$
IV. $A(\widehat{ACD}) = A(\widehat{BCD})$

Buna göre, bu üçgen için doğru olan ifadeler aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
D) I ve III E) II ve IV

35.

İki ucundan zemine sabitlenmiş olan bir lastik, tam ortasından tutulup zemine dik bir biçimde yukarı doğru çekilip uzatılıyor. Lastik zeminden x birim yukarı çekildiğinde oluşan açı 120° , bu durumdan y birim daha yukarı çekildiğinde oluşan açı 90° ve son olarak ikinci durumdan z birim daha yukarı çekildiğinde oluşan açı olmaktadır.

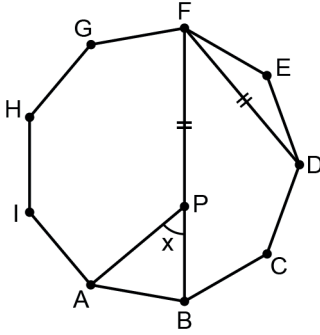
Buna göre x , y ve z değerlerinin doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $x < y < z$ B) $y < x < z$ C) $y < z < x$
D) $z < x < y$ E) $z < y < x$

TYT/Temel Matematik

2021 ÇIKMIŞ SORULAR

36. n kenarlı bir düzgün çokgenin bir iç açısının ölçüsü,
 $\frac{(n-2) \cdot 180^\circ}{n}$ olarak hesaplanır.

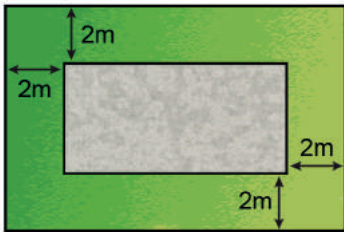

ABCDEFGHI
 düzgün dokuzgen
 $P \in [FB]$
 $|FD| = |FP|$
 $m(\widehat{APB}) = x$

Yukarıdaki verilere göre, x açısının ölçüsü kaç derecedir?

- A) 40 B) 45 C) 50 D) 55 E) 60

37. Kenarları en az 4 metre olan dikdörtgen biçimindeki bir arsaya inşa edilecek olan bir yapı için arsanın her bir kenarından şekilde gösterildiği gibi ikişer metre mesafe bırakılarak gri renkle gösterilen alan imar alanı olarak belirlenmekte ve bu alan için imar izni verilmektedir.

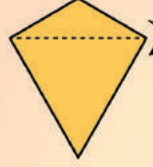

Çevresi 42 metre olan bu arsa için belirlenen imar alanı 24 m² olduğuna göre, belirlenen imar alanının bir köşegeninin uzunluğu kaç metredir?

- A) 10 B) 11 C) 12 D) 13 E) 14

38.

KOLAY GEMİ TARİFİ

Derginizle verilen deltoidi, simetri eksenini yandaki gibi dikey tutarak yatay köşegeni boyunca katlayın.

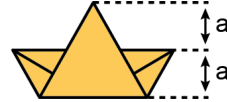

Oluşan büyük üçgeni, küçük üçgenin köşesinden geçen yatay doğru boyunca katlayın.

İşte size bir gemi!

Bir yüzünün alanı 48 birimkare olan deltoidten yukarıdaki tarife göre bir gemi yapan Burcu, gemisinde şekilde gösterilen iki uzunluğun eşit olduğunu buluyor.

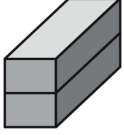
Buna göre, Burcu'nun gemisinin şekilde görünen yüzünün alanı kaç birimkaredir?

- A) 20 B) 24 C) 28 D) 32 E) 36

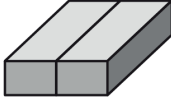
39. Ayırıt uzunlukları a , b ve c olan bir dikdörtgenler prizmasının yüzey alanı

$$A = 2 (a \cdot b + a \cdot c + b \cdot c)$$

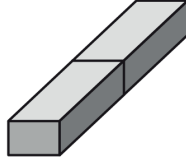
formülüyle hesaplanır.

Şekil 1

Şekil 2

Şekil 3

Özdeş iki dikdörtgenler prizması birer yüzleri ortak olacak biçimde yukarıdaki gibi üç farklı şekilde yerleştiriliyor. Elde edilen Şekil 1, Şekil 2 ve Şekil 3'teki prizmaların yüzey alanları sırasıyla 18, 20 ve 22 birimkare olarak hesaplanıyor.

Buna göre, özdeş prizmalardan birinin yüzey alanı kaç birimkaredir?

- A) 12 B) 13 C) 14 D) 15 E) 16

40. Kare dik prizma biçimindeki bir tahtanın üç yüzeyi beyaza, diğer üç yüzeyi ise kırmızıya boyanmıştır. Beyaza boyanan yüzeylerin alanları toplamı 76 birimkare, kırmızıya boyanan yüzeylerin alanları toplamı ise 12 birimkaredir.

Buna göre, bu tahtanın hacmi kaç birimküptür?

- A) 18 B) 24 C) 27 D) 32 E) 36

1. Bu testte sırasıyla, Fizik (1-7), Kimya (8-14), Biyoloji (15-20) alanlarına ait toplam 20 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Fen Bilimleri Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Günlük hayatta karşılaşılabilecek;

- I. yağmur damlasının küresel şekil alma eğilimi,
- II. bazı böceklerin göllerdeki suyun yüzeyinde rahatça yürüyebilmeleri,
- III. bir yüzeye pipetle bırakılan farklı cins sıvı damlalarının farklı şekiller alması

olaylarından hangileri yüzey geriliminin bir sonucudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

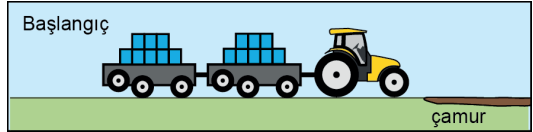
2. Hareket hâlindeki bir otomobil, tren ve uçağın sahip oldukları hızlar ve bu araçlara hareketleri süresince etki eden net kuvvetlerin büyüklükleri ile ilgili bilgiler aşağıda belirtildiği gibidir:

- Sabit 100 km/h hız ile hareket eden otomobile etki eden net kuvvetin büyüklüğü F_1 dir.
- Hızı, durgun hâlden 200 km/h'e yükselen trene etki eden net kuvvetin büyüklüğü F_2 dir.
- Pist boyunca sabit 250 km/h hız ile hareket eden uçağa etki eden net kuvvetin büyüklüğü F_3 tür.

Buna göre F_1 , F_2 ve F_3 net kuvvetlerinin büyüklükleri arasındaki ilişki aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) $F_3 > F_1 = F_2$ B) $F_3 > F_2 > F_1$
C) $F_1 = F_2 > F_3$ D) $F_2 > F_1 = F_3$
E) $F_1 = F_2 = F_3$

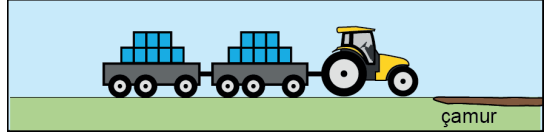
3. Çiftçilikle uğraşan Veli; şekilde görüldüğü gibi yüklerini traktörün arkasına bağladığı iki römork ile çamurlu yata bir zemindeki bir bölgenin karşısına geçirmek istemektedir.

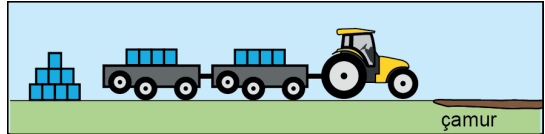
Fakat yüklü römorkların çamura saplanması için römorkların tekerlekleri ile yatay zemin arasındaki basıncı azaltmak istemektedir.

Buna göre Veli, yükleri;

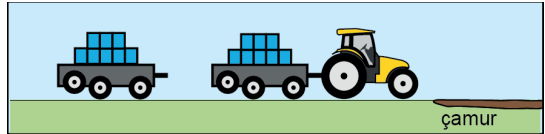
- I. römorkların yedek tekerleklerini de kullanarak şekildeki gibi karşıya geçirme,

- II. her bir römorkun yükünü yarıya indirip şekildeki gibi iki seferde karşıya geçirme,

- III. römorkları traktöre ayrı ayrı bağlayıp sırayla şekildeki gibi karşıya geçirme

eylemlerinden hangilerini yaparsa römorkların tekerlekleri ile zemin arasındaki basınç, ilk duruma göre azalır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

TYT/Fen Bilimleri

2021 ÇIKMIŞ SORULAR

4. Aşağıdaki tabloda çeşitli maddelerin ısı iletim katsayıları verilmektedir.

Madde	Isı iletim katsayısı (W/m°C)
Çelik	40
Tahta	0,1
Cam	0,8
Hava	0,023
Poliüretan	0,024

Maddelerin ısı iletim katsayıları dikkate alınarak yapılan;

- elimizin yanmaması için bir tencere sapının çelik yerine poliüretan malzemeden yapılması,
- pencerelerin ısı yalıtımı için tek parça kalın bir cam yerine aynı kalınlıkta olacak şekilde arasında hava olan iki ince camdan imal edilmesi,
- oturduğumuz yeri soğuk hissetmememiz için soğuk coğrafyada açık havada yer alan bir bankın tahta yerine çelikten yapılması

seçimlerinin hangileri amacına uygun olarak yapılmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

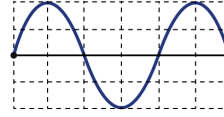
5. Aşağıdaki tabloda şehir gerilimi ile çalışan K, L ve M elektrikli ev aletlerinin güçleri ve günlük ortalama çalıştırılma süreleri verilmiştir.

Elektrikli ev aleti	Güç (Watt)	Günlük ortalama çalıştırılma süresi (Saat)
K	1500	0,2
L	80	7
M	100	6

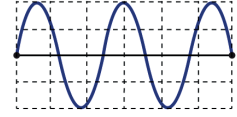
Bu ev aletleri, fişleri doğrudan şehir şebekesine bağlı olan prizlere takılarak kullanıldığında bir ayda harcadıkları ortalama elektrik enerjileri (E_K , E_L ve E_M) arasındaki ilişki aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) $E_K > E_M > E_L$ B) $E_M > E_L > E_K$
C) $E_M > E_K > E_L$ D) $E_K > E_L > E_M$
E) $E_K = E_L = E_M$

6. Bir ucu duvara sabitlenmiş bir ipin serbest ucu belirli bir kuvvetle gerilerek aşağı yukarı hareket ettirildiğinde ip üzerinde frekansı f_1 ve hızı v_1 olan Şekil 1'deki dalga oluşturulmuştur. İpin gerilimini değiştirmeden serbest uç daha hızlı hareket ettirildiğinde ise frekansı f_2 ve hızı v_2 olan Şekil 2'deki dalga oluşturulmuştur.

Şekil 1

Şekil 2

Her iki şekildeki bölmeler eşit uzunlukta olduğuna göre aşağıdakilerin hangisinde $f_1 - f_2$ ve $v_1 - v_2$ arasındaki ilişkiler doğru olarak verilmiştir?

- A) $v_1 = v_2$; $f_1 < f_2$ C) $v_1 > v_2$; $f_1 > f_2$
B) $v_1 > v_2$; $f_1 < f_2$ D) $v_1 < v_2$; $f_1 = f_2$
E) $v_1 = v_2$; $f_1 = f_2$

TYT/Fen Bilimleri

2021 ÇIKMIŞ SORULAR

11. Yapılan bir deneyde havası boşaltılmış ve manometre bağlanmış kapalı kaba bir miktar saf su konuluyor. Zamanla sıvı su miktarı azalırken manometre ile ölçülen basınç artıyor. Sabit sıcaklıkta yeterince beklendiğinde sıvı su miktarının ve manometre ile ölçülen basıncın değişmeden kaldığı görülüyor ve bu basınç değeri (P_1) kaydediliyor. Daha sonra bu deney aynı sabit sıcaklıkta saf su miktarı iki katına çıkarılarak tekrarlanıyor ve basınç değeri (P_2) kaydediliyor.

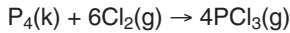
Buna göre

- I. Su miktarı iki katına çıktığında buharlaşma hızı artar.
 II. $P_2 > P_1$ dir.
 III. P_1 ve P_2 değerleri suyun denge buhar basıncıdır.

İfadelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
 D) II ve III E) I, II ve III

12. Fosfor triklorür, aşağıdaki tepkimeye göre beyaz fosfor ve klor gazından elde edilebilir.

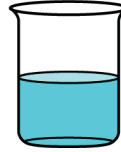

Buna göre 12,4 g P4 katısı ve 21,3 g Cl₂ gazının tepkimesinden en fazla kaç mol PCl₃ elde edilir?

(Cl₂ = 71 g/mol, P₄ = 124 g/mol)

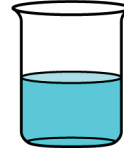
- A) 0,05 B) 0,1 C) 0,2
 D) 0,3 E) 0,4

13. Bir deneyde üç ayrı kaba 1000'er gram saf su konuluyor. Bu kaplardan birincisine 1 mol NaCl, ikincisine 1 mol sakkaroz ve üçüncüsüne 1 mol MgCl₂ ilave edilip aşağıdaki gibi A, B ve C çözeltileri hazırlanıyor. Hazırlanan çözeltiler dış basıncın 1 atm olduğu ortamda ısıtılıyor ve çözeltilerin kaynamaya başladığı sıcaklıklar (T_A , T_B ve T_C) ölçülüyor.

1 mol
NaCl

A çözeltisi

1 mol
Sakkaroz

B çözeltisi

1 mol
MgCl₂

C çözeltisi

arasındaki ilişki aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

(NaCl ve MgCl₂ tuzlarının suda tamamen iyonlarına ayrışarak çözündüğü, sakkarozun ise moleküler olarak çözündüğü varsayılacaktır.)

- A) $T_A = T_B = T_C$ B) $T_A > T_B > T_C$
 C) $T_B > T_C > T_A$ D) $T_A = T_C > T_B$
 E) $T_C > T_A > T_B$

14. X ve Y bileşiklerinin sulu çözeltileriyle ilgili aşağıdaki bilgiler verilmektedir:

- X'in sulu çözeltisi amfoter özellik gösteren çinko (Zn) ile tepkimeye girdiğinde hidrojen gazı açığa çıkar.
- Y'nin sulu çözeltisi yarı soy metal olan bakır (Cu) ile tepkimeye girdiğinde gaz açığa çıkar.
- X ile Y tepkimeye girdiğinde tuz ve su oluşur.

Buna göre X ve Y bileşikleri aşağıdakilerden hangisi olabilir?

X	Y
A) HCl	NaOH
B) NaOH	HCl
C) HNO ₃	NaOH
D) KOH	HCl
E) NaOH	HNO ₃

TYT/Fen Bilimleri

2021 ÇIKMIŞ SORULAR

15. Hücre zarı ile ilgili,

- Zar yapısında yer alan fosfolipitler hareket hâlinde.
- Zar yapısındaki glikoprotein ve glikolipit moleküllerinin dağılımı, tüm canlıların hücre zarlarında aynıdır.
- Zar yapısında yer alan taşıyıcı proteinler, bütün moleküllerin zardan geçişinde görev alır.

İfadelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

16. Trigliseritler ile ilgili,

- Bir molekül trigliserit oluşurken bir molekül su açığa çıkar.
- Bir gliserol ile üç yağ asitinin esterleşmesi sonucu bir trigliserit molekülü oluşur.
- İnsanlar, sentezledikleri trigliseritlerin yapısındaki yağ asitlerinin bir kısmını besinlerle dışarıdan almak zorundadır.

İfadelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

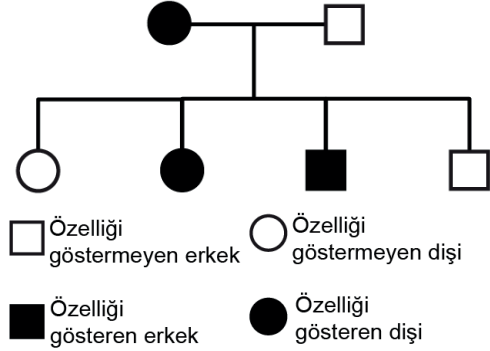
17. Aynı cinse ait iki hayvan türü için aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- Bu türler aynı aile içerisinde yer alır.
- Bu türlerin kromozom sayıları kesinlikle aynıdır.
- Bu türlerin genlerindeki nükleotit dizilimlerinde farklılık görülebilir.
- Bu türler çiftleştiklerinde verimli döller oluşturmaz.
- Bu türler ortak ataya dayalı benzerliklere sahiptir.

18. İnsan eşey ana hücresinde gerçekleşen mayozla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- Mayoz tamamlandığında oluşan hücrelerin genetik yapıları birbirinden farklıdır.
- Profaz I evresinde homolog kromozom çiftlerinin kardeş olmayan kromatitleri arasında parça değişimi gerçekleşebilir.
- Anafaz I evresindeki kromozom sayısı anafaz II evresindeki iki katıdır.
- Mayoz I tamamlandığında oluşan hücreler n kromozomludur.
- Anafaz I evresinde homolog kromozomların hangi kutuplara çekileceği şansa bağlı olarak gerçekleşir.

19. Aşağıdaki soyağacında bir özelliğin bir ailedeki kalıtımı verilmiştir.

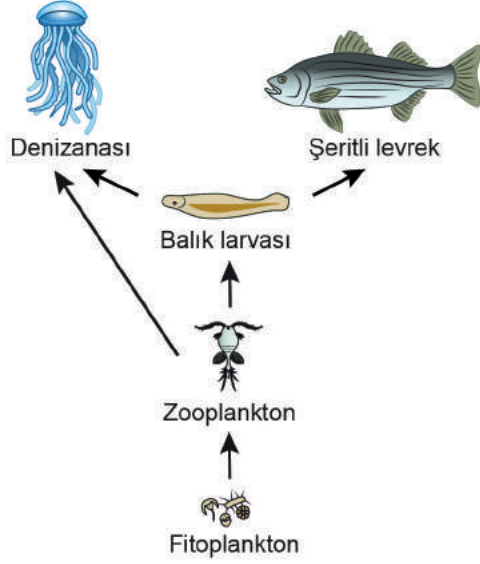
Buna göre bu özelliğin kalıtımı ile ilgili,

- X kromozomundaki baskın bir alel ile kalıtılıyor olabilir.
- X kromozomundaki çekinik bir alel ile kalıtılıyor olabilir.
- Otozomal baskın olarak kalıtılıyor olabilir.
- Otozomal çekinik olarak kalıtılıyor olabilir.

İfadelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) II ve IV
D) I, III ve IV E) II, III ve IV

20. Aşağıdaki şekilde bir denizel ekosistemde görülen küçük bir besin ağı verilmiştir.

Şekildeki besin ağı ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Şeritli levrek, üçüncül tüketici basamağında yer alır.
- B) Bu besin ağına birden fazla besin zinciri yer almaktadır.
- C) Zooplanktonlar birincil tüketicidir.
- D) Denizanası, balık larvaları ile beslendiğinde ikincil tüketici olur.
- E) Bu besin ağına dört trofik düzey yer alır.